

Jaarstukken 2016 Stroomopwaarts MVS

Samen zorgen dat het werkt!

Vastgesteld in het AB Stroomopwaarts MVS
van 11 juli 2017

Stroomopwaarts^{MVS}

Inhoudsopgave

1	Voorwoord en leeswijzer	3
2	Jaarstukken in hoofdlijnen	6
2.1	Beleidsverantwoording	6
2.2	Financieel resultaat	9
2.3	Realisatie gemeentelijke bijdrage	12
2.3.1	Vangnetuitkering	14
2.3.2	Maatwerk	16
	Jaarverslag	17
3	Programmaverantwoording	17
3.1	Programma 1: Re-integratie naar werk	17
3.1.1	Product Inkomensvoorziening	18
3.1.2	Product Poort	19
3.1.3	Product Werkgeversbenadering	19
3.1.4	Product Ontwikkeling	20
3.1.5	Product Werkleerbedrijf	21
3.2	Programma 2: Participatieactiviteiten en zorg	26
	Bezwaar en klachten	27
3.2.1	Product Armoedevoorziening	27
3.2.2	Product Schuldhulpverlening	28
3.2.3	Product Lokale projecten	28
3.2.4	Product Nieuw beschut	29
3.2.5	Product Inkomensvoorziening (Zorg)	29
3.3	Overzicht dekkingsmiddelen en de post Onvoorzien	32
4	Paragrafen	34
4.1	Paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing	34
4.2	Paragraaf Onderhoud kapitaalgoederen	39
4.3	Paragraaf Financiering	39
4.4	Paragraaf bedrijfsvoering	40
5	Jaarrekening	46
5.1	Overzicht van het gerealiseerd saldo van baten en lasten met toelichting	46
5.1.1	Programmarealisatie van baten en lasten	46
5.1.2	Analyse afwijkingen tussen begroting en rekening	47
5.1.3	Resultaat incidentele baten en lasten	47
5.1.4	Wet Normering Topinkomens	49
5.2	Balans met toelichting	50
5.2.1	Balans	50
5.2.2	Toelichting op de balans	51
5.3	Toelichting op de reserves en voorzieningen	57
6	Bijlagen	58
6.1	Bijlage 1: Tabellen Programma verantwoording	58
6.1.1	Product Inkomensvoorziening	58
6.1.2	Product Ontwikkeling	59
6.1.3	Product Armoedevoorziening	60
6.1.4	Product Schuldhulpverlening	61
6.2	Bijlage 2 Realisatie Minimabeleid per gemeente	63
6.3	Bijlage 3 SiSa-bijlage 2016	66
6.4	Bijlage 4 Controleverklaring	68

1 Voorwoord en leeswijzer

Geachte dames en heren,

Met genoegen bieden wij u het Jaarverslag van het regionaal participatiebedrijf Stroomopwaarts MVS aan. Hiermee legt het dagelijks bestuur van Stroomopwaarts verantwoording af aan het algemeen bestuur van Stroomopwaarts over het gevoerde beleid in 2016.

Met de Jaarstukken 2016, die betrekking hebben op de periode januari - december 2016, geven wij u inzicht in de behaalde resultaten en ontwikkelingen in 2016. De Jaarstukken 2016 zijn opgesteld in overeenstemming met de regels van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV). De Jaarstukken 2016 volgen de opbouw van de door Gedeputeerde Staten goedgekeurde begroting 2016. De jaarstukken geven inzicht in de behaalde resultaten, de ingezette maatregelen en de afwijkingen ten opzichte van de begroting aan de hand van de programmalijnen.

Bouwen aan de organisatie

Afgelopen jaar hebben wij met name gebouwd aan de vorming van de organisatie Stroomopwaarts. 2016 was ons eerste volledige jaar. En dat viel niet mee. De fusie van 6 organisaties kostte tijd. Desondanks zijn resultaten geboekt. Processen zijn grotendeels geharmoniseerd, lijnen zijn uitgezet, de basis staat en bij alles wat wij doen, vormen onze gezamenlijk geformuleerde kernwaarden de rode draad.

Stroomopwaarts wil het verschil maken. Wij willen er zijn voor al die mensen in de regio Maasluis, Vlaardingen en Schiedam die het niet op eigen kracht redden. Voor alle langdurig werklozen, kwetsbare jongeren, statushouders, mensen met schulden en mensen met een arbeidsbeperking. Samen met het bedrijfsleven en andere partners willen we deze mensen helpen hun leven weer op de rails krijgen. We zetten daarbij in op betaald werk, de beste oplossing.

Stroomopwaarts heeft in 2016 veel ontwikkelingen in gang gezet. In de beleidsverantwoording van dit stuk worden de belangrijkste maatregelen toegelicht die Stroomopwaarts in 2016 heeft genomen. Het gaat hierbij bijvoorbeeld om het versterken van de samenwerking met ondernemers en scholen om meer mensen aan het werk te krijgen en te voorkomen dat kwetsbare jongeren tussen wal en schip vallen

Belangrijkste resultaten 2016

Door preventie aan de poort heeft 78% van de jongeren tot 27 jaar en 68% van alle andere mensen uiteindelijk geen gebruik gemaakt van een uitkering. 342 mensen stroomden uit de uitkering omdat zij fulltime aan het werk gingen en 346 mensen werkten parttime waardoor zij minder uitkering nodig hadden. 41 mensen met een arbeidsbeperking werden aan een garantiebaan geholpen. Het aantal uitkeringen steeg nog wel in 2016 met 5,9%. Landelijk was de stijging 6%.

Wat opvalt, is dat de stijging van het aantal uitkeringen per gemeente afwijkt. Maassluis heeft een stijging van 6,4%, Vlaardingen van 7,7% en Schiedam van 3,9%. Oftewel een stijging in uitkeringen van 53 voor Maassluis, 189 in Vlaardingen en 105 in Schiedam.

De afwijking is het gevolg van hogere instroom in Maassluis en Vlaardingen van statushouders. Vlaardingen laat bovendien een verhoogde instroom zien van ex-gedetineerden. Beide doelgroepen zijn lastig direct te bemiddelen.

Ook als gevolg van andere moeilijk te beïnvloeden factoren zien wij op bepaalde punten een verschil van instroom tussen de MVS-gemeenten:

- Beëindigen van relatie
- Instroom vanuit andere gemeenten (buiten regio MVS), en
- overige oorzaken zoals bijvoorbeeld dak- en thuislozen.

Reden van Instroom	M	V	S
Einde dienstbetrekking	19	53	76
Einde zelfstandig beroep/bedrijf	6	16	31
Max. uitkering WW	40	112	118
Einde huwelijk/relatie	8	51	45
Einde verblijf AZC/COA	66	88	46
Instroom vanuit andere gemeente	25	120	83
Einde detentie	3	23	13
Overige oorzaken	59	325	290
	226	788	702

Financieel resultaat 2016 (x €1 miljoen)

Het financieel resultaat over 2016 is € 1,872 miljoen voordeel ten opzichte van het verwachte tekort in 2016. Het resultaat is vooral ontstaan door:

- In de businesscase Stroomopwaarts zijn incidentele middelen benoemd voor de transitie- en transformatiefase van Stroomopwaarts in samenwerking met hosting bedrijfsvoering voor en na 1 juli 2015. In 2016 is € 4,2 miljoen opgenomen voor de inhuur voor projecten, uitbreiding capaciteit (o.a. stijging aantal uitkeringsgerechtigden, implementatie uitkeringsadministratie systeem en implementatie van processen), opleiding en vorming, harmonisatie ICT systemen en communicatie. Er is een onderrealisatie op het incidentele budget van €2 miljoen. Met name op het gebied van ICT veroorzaken complexiteit van projecten en de tijd die nodig is om te komen tot een zorgvuldige definitie een onderrealisatie door de langere doorlooptijd. Als gevolg van de fasering van de harmonisatie loopt dit budget door in 2017 en volgende jaren. Het is te splitsen in harmonisatie ICT systemen 1,2 miljoen en € 0,225 miljoen voor de opleiding en ontwikkeling van personeel.
- Minder uitgaven voor re-integratie (€ 1,4 miljoen). Het aantal aanmeldingen daalt, zodat het instrument Baanbrekend in de Poort minder wordt ingezet (€ 1,0 miljoen). Daarnaast is er sprake van een

grotere groep zij instromers (statushouders en indicatie arbeidsbeperking). Na bestandsanalyse van de klantgroepen, sluiten de beschikbare trajecten onvoldoende aan. Dit heeft geleid tot onderrealisatie (€ 0,4 miljoen). De interne trajecten worden doorontwikkeld om met deze aanpak meer te richten op de aansluiting op de arbeidsmarkt en de benodigde vaardigheden om aan het werk te komen dan richten op het creëren van toegevoegde waarde voor het Werkleerbedrijf.

- In 2016 hebben het Werkleerbedrijf en werkgeversservicepunt te maken gehad met faillissementen en verplaatsing van opdrachten, waardoor groepsdetacheringen zijn beëindigd en er meerdere maanden sprake was van stilstand op de werkvloer. Door de grote concurrentie blijft het rendement onder druk staan. Als gevolg van de conjunctuur is de markt nog niet altijd bereid een goede prijs te betalen. De toegevoegde waarde was hierdoor €1,3 miljoen lager dan verwacht.
- De (handels)debiteurenportefeuille is in 2016 gestegen, voor het risico op incasso wordt een hogere dotatie verwerkt conform de vastgestelde financiële uitgangspunten op basis van ouderdomsanalyse. De dotatie voor 2016 is € 0,56 miljoen. Tot slot zijn een aantal kleinere verschillen te signaleren die zijn te verdelen over diverse posten. Onder andere de reguliere opleidingen en trainingen (€ 0,1 miljoen) en de post overige (€0,232 miljoen)

Voorstel resultaatbestemming 2016

Voorgesteld wordt om het negatief eigen vermogen niet sneller dan afgesproken in te lopen en het positieve saldo € 1,872 miljoen aan te wenden voor het verder activeren van kennis (€ 0,225 miljoen), de harmonisatie van ICT systemen (€ 1,2 miljoen). Het resterend bedrag te laten vrijvallen in 2017, en de deelnemersbijdrage hiermee te verlagen (€ 0,447 miljoen).

Voor de bestemming van het resultaat over 2016 heeft het bestuur een voorstel opgesteld dat als eerste begrotingswijziging 2017 separaat aan de raden ter zienswijze zal wordt aangeboden.

Hoogachtend,

Het dagelijks bestuur van Stroomopwaarts MVS

de secretaris

de voorzitter

Dhr. A.L. Duijmaer van Twist

Dhr. C.T. Oosterom

Leeswijzer

De Jaarstukken 2016 zijn opgebouwd conform de begroting van 2016 en bestaan uit de volgende onderdelen:

- De beleidsverantwoording
- Het Jaarverslag met daarin
 - o de programma's
 - o de paragrafen
- De Jaarrekening met daarin
 - o overzicht van baten en lasten met toelichting
 - o de balans en toelichting
 - o bijlage
- Overige gegevens.

De beleidsverantwoording vormt een samenvatting van de belangrijkste keuzes die we in 2016 hebben gemaakt en maatregelen die Stroomopwaarts in 2016 heeft uitgevoerd die bepalend zijn geweest voor het resultaat. In de programma's worden de inspanningen en resultaten gedetailleerder toegelicht.

De bedragen in de Jaarstukken zijn weergegeven in € 1.000 tenzij anders aangegeven. Wanneer bij bedragen in een tabel waarin realisatie en begroting worden vergeleken een '-' teken wordt gebruikt is sprake van een nadeel, namelijk een hogere last of een lagere baat.

Tenzij anders aangegeven, hebben alle cijfers betrekking op de periode januari 2016 tot en met december 2016.

De aantallen in de verantwoording zijn afkomstig uit de interne informatie set 2016 gedateerd 16-1-2017. Deze aantallen geven de wijziging weer ten opzichte van 1 januari 2016. Bij gebruik van andere gegevens of van informatie van een meer recente datum wordt resp. de bron of datum vermeld.

Door afrondingen kunnen kleine verschillen ontstaan.

2 Jaarstukken in hoofdlijnen

2.1 Beleidsverantwoording

Meer dan 13.000 mensen doen een beroep op de diverse diensten van Stroomopwaarts. Zij hebben bijvoorbeeld een uitkering nodig omdat ze geen betaald werk hebben, moeten gebruik maken van minimaregelingen om de basislasten te kunnen dragen of hebben ondersteuning nodig om uit de schulden te raken. Mensen die de financiële grip op hun leven kwijt zijn. Stroomopwaarts zoekt binnen de wettelijke kaders en binnen onze arbeidsmarktregio naar mogelijkheden om de inwoners van Maassluis, Vlaardingen en Schiedam passende ondersteuning te bieden.

Onze opgave is om mensen waar mogelijk onafhankelijk te laten worden van overheidsondersteuning. Het betekent ook dat we mensen duidelijk maken dat ondersteuning niet vrijblijvend is. Dat vraagt naast het bieden van concrete, vaak financiële, steun een zetje in de juiste richting, al dan niet met dwang. Maar dan moet er wel een arbeidsmarkt zijn die haar deuren open zet voor de mensen die niet van huis uit de juiste arbeidsattitude aangeleerd hebben gekregen. Het eerste volledige jaar van Stroomopwaarts hebben we gebouwd aan het neerzetten van een organisatie die deze duizenden mensen het juiste zetje in de goede richting kan geven.

Solide basis

Als eerste werkt Stroomopwaarts aan een stevige basis, noodzakelijk voor een sterke organisatie. In 2015 is de eerste steen gelegd. In 2016 zijn we gericht aan de constructie gaan werken. Afgelopen jaar hebben we onze organisatie en onze activiteiten verder ontwikkeld en afgestemd op de ontwikkelingen op de arbeidsmarkt waar gelukkig weer groei ontstaat in de vraag naar (geschoold) personeel. Dat zal de komende tijd minimaal gaan leiden tot een daling van instroom vanuit de WW. Maar dat biedt op termijn ook kansen voor mensen met een grotere afstand tot de arbeidsmarkt.

Door gesprekken te organiseren met ondernemers over de vraag die nu ontstaat, kunnen we gerichte scholing aanbieden aan onze klanten. We hebben onze klanten opnieuw in kaart gebracht waardoor we de juiste interventies kunnen gaan inzetten. We hebben de basis processen vanuit de zes organisaties geharmoniseerd. Personele regelingen zijn grotendeels gelijkgetrokken. Aan samenwerking met de wijkteams is verder invulling gegeven en er is geïnvesteerd in relaties met scholen en maatschappelijke instellingen.

In 2016 hebben we dus vooral gebouwd. De contouren van Stroomopwaarts staan en we zijn klaar voor de volgende fase. Maar eerst een overzicht van de belangrijkste bouwstenen uit 2016:

1- Aanscherpen organisatie en koers

- Alle neuzen dezelfde kant op. Aan dat proces hebben we afgelopen jaar hard gewerkt. Van een grote groep medewerkers, 1500 in totaal, afkomstig uit drie verschillende gemeenten, hebben we afgelopen jaar belangrijke stappen gezet in het bouwen van één krachtige organisatie. Belangrijk onderdeel hiervan is de harmonisatie van de verschillende bedrijfsprocessen.
- Daarnaast hebben we onze koers verder uitgewerkt en aangescherpt. Stroomopwaarts is gericht op cohesie. De manier waarop we werken, samen met onze partners, moet verbindend, inspirerend en toonaangevend zijn. Vanuit de kracht van elke organisatie met respect voor elkaars verschillen. Samen dezelfde taal leren spreken. Stroomopwaarts wil zich profileren als onmisbare schakel tussen het lokale bedrijfsleven en inwoners uit de regio die op zoek zijn naar betaald werk.

2- Bouwen aan relaties, partners en werkgeversbenadering

- Samenwerking. Dat is het sleutelwoord van Stroomopwaarts. Dus hebben we afgelopen jaar onder meer de werkgeversbenadering verder ontwikkeld. We hebben ondernemersbijeenkomsten georganiseerd om informatie uit te wisselen en verbindingen te leggen. Voor Stroomopwaarts is een uitgebreid sociaal netwerk uitermate belangrijk.

We moeten ondernemers enthousiasmeren zich in te zetten voor onze sociaal zwakkere inwoners. Dat vraagt begrip en ook inzet van de ondernemers.

- Stroomopwaarts heeft in de tweede helft van 2016 met veel succes vijf banenbeurzen en twee participatiebeurzen georganiseerd. De interesse van zowel werkgevers als baanzoekenden was groot. Naast het Werkleerbedrijf en de uitzendbureaus namen ook werkgevers in de zorg, techniek, schoonmaak en logistiek deel aan de beurzen. In het laatste half jaar zijn ruim 650 mensen uitgenodigd, waarbij 381 cliënten, ongeveer 72 mensen per beurs, zijn weggegaan met een getekend plan van aanpak met concrete trajectafspraken, gericht op duurzame uitstroom naar werk.
- Ook aan de samenwerking met de maatschappelijke partners, zoals het onderwijs en Vluchtelingenwerk Nederland, heeft Stroomopwaarts afgelopen jaar veel aandacht besteed. Statushouders zijn in trajecten geplaatst waarin ze gekoppeld zijn aan een taalmaatje in een werksituatie.

3- Sluitende aanpak jongeren/ Beschut werken

- Anticiperen op de arbeidsmarkt is moeilijk voor mensen met een beperking. Zij hebben behoefte aan structuur en aan een werkomgeving waar passende begeleiding wordt geboden. Begin 2016 is Stroomopwaarts, in nauwe samenwerking met de toeleverende (VSO-PRO) scholen, gestart met de pilot 'Iedereen doet mee'. In dit project hebben 22 deelnemers een tijdelijke arbeidsovereenkomst bij Stroomopwaarts gekregen. Ons project heeft landelijk enorm veel aandacht gekregen en staat nu ook bekend als de praktijkroute. Tijdens het traject wordt beoordeeld waar iemand het beste op zijn of haar plek is. Dat kan een garantiebaan zijn bij een externe werkgever, een dienstverband binnen het Werkleerbedrijf (beschut werk) of arbeidsmatige dagbesteding.
- Voor jongeren is het van groot belang dat zij de vaardigheden die zij op school hebben geleerd, blijven gebruiken. Gebeurt dit niet, dan lopen ze een onoverbrugbare afstand tot de arbeidsmarkt op. Door

samenwerking met de scholen spoort Stroomopwaarts jongeren extra begeleiding nodig hebben actief op om te voorkomen dat ze langs de kant komen te staan

4- Bouwen aan de kwaliteit van de dienstverlening (klanten)

- Afgelopen jaar zijn 342 mensen uitgestroomd naar regulier werk. Vooral in het vierde kwartaal zijn er verhoudingsgewijs veel mensen uitgestroomd naar betaald werk. Dit geeft vertrouwen dat de nieuwe werkprocessen van Stroomopwaarts bijdragen aan het realiseren van onze doelstellingen.
- Het in 2016 vastgestelde nieuwe armoedebeleid zorgt ervoor dat mensen ondanks een laag inkomen toch kunnen blijven meedoen. Hierbij hebben we extra aandacht voor kinderen. Zij mogen niet in een achterstandspositie terecht komen door de inkomenssituatie van hun ouders. Verder is er nieuw beleid ontwikkeld op het gebied van Schuldhulpverlening. Stroomopwaarts investeert actief in preventieve voorlichting en trainingen om te voorkomen dat mensen een schuldhulpverleningstraject nodig hebben.
- Afgelopen jaar hebben we gekozen voor een nieuwe indeling van onze klantgroepen. Deze werkwijze heeft ons veel opgeleverd. Stroomopwaarts heeft nu niet alleen een beter beeld van alle cliënten, maar kan ook sneller en beter inschatten wat iemand nodig heeft aan hulp en begeleiding. De inschatting bij het opstellen van de begroting was dat een grotere groep klanten binnen een jaar bemiddelbaar zou zijn naar betaald werk. De analyse heeft echter inzicht gegeven dat ruim 65% niet op korte termijn (> 1 jaar) bemiddelbaar is naar regulier werk, omdat zij bijvoorbeeld te maken hebben met meervoudige problematiek.
- Arbeidspotentie en ontwikkeling. Daar is Stroomopwaarts dagelijks mee bezig, op alle mogelijke niveaus. Eind 2016 hebben wij goede ervaringen opgedaan met het instrument Werkstap. Doordat klanten tijdens het allereerste contact met Stroomopwaarts direct een vragenlijst invullen, ontstaat een beeld van hun wensen, mogelijkheden en beperkingen. Daarna wordt binnen het Werkleerbedrijf middels een assessment

gekeken wat de mogelijkheden en vaardigheden van de betreffende kandidaat zijn zodat er een passend traject kan worden aangeboden. Werkstap zorgt dus voor een effectiever proces richting een detachering of regulier werk.

5- Bouwen aan de kwaliteit van de dienstverlening (Werkleerbedrijf)

- Via het convenant Taalakkoord biedt Stroomopwaarts ondersteuning aan mensen die laaggeletterd zijn en de Nederlandse taal niet goed spreken. Uit dit convenant is het project 'Taalmaatjes' ontstaan. Het bijzondere hieraan is dat zeventien SW medewerkers van het Werkleerbedrijf zijn opgeleid om collega's op de werkvloer die de Nederlandse taal niet goed beheersen, bijvoorbeeld statushouders, te helpen op taalgebied. Hierdoor leren zij niet alleen de taal, maar maken zij ook kennis met onze cultuur vice versa. Stroomopwaarts laat hen ervaren dat wij geloven in een inclusieve samenleving. Want ze werken samen met mensen met een arbeidsbeperking. Onze medewerkers blijken vanwege hun gestructureerde manier van werken juist heel goed in staat om met name statushouders te begeleiden.
- Om meer opdrachten uit te kunnen voeren zijn verschillende maatregelen genomen. Om de naamsbekendheid te vergroten is er onder andere een succesvolle open dag georganiseerd met 700 bezoekers, is er een herkenbare website ontwikkeld en zijn alle bedrijfsauto's voorzien van het logo van Stroomopwaarts. De verschillende werkzaamheden zijn slimmer verdeeld zodat er beter kan worden ingesprongen op de vraag van het bedrijfsleven. Ook is in 2016 de HACCP-certificering behaald. Hierdoor hebben zich nieuwe opdrachtnemers aan ons verbonden. Als laatste is er een extra accountmanager aangesteld. Aan het eind van 2016 bleken de investeringen zich al uit te betalen: de orderportefeuille was weer goed gevuld.
- In 2016 hebben de werkleertrajecten steeds meer vorm en inhoud gekregen. Doel is dat mensen niet alleen relevante werkervaring op doen bij het Werkleerbedrijf, maar ook officiële certificaten kunnen behalen. We hebben de focus verlegd van productiebedrijf naar

ontwikkelbedrijf. Gezien het feit dat een groot deel van ons bestand werkzoekenden niet beschikken over werkritme en de juiste arbeidsattitude is ontwikkeling van belang. Ondernemers stellen dit als minimale vereiste.

- Daarnaast is er een tool aangeschaft om zicht te krijgen op de doorgroeimogelijkheden van alle medewerkers van het Werkleerbedrijf. Het doel is om vanaf 2017 iedereen naar vermogen te laten werken en zoveel mogelijk door te laten stromen naar detachering of werk op locatie. We willen enerzijds een hogere loonwaarde realiseren door betere marges en anderzijds door te investeren in een hogere inzetbaarheid.

6- Bouwen aan de kwaliteit van de dienstverlening (bedrijfsvoering)

- Wij willen de gemeenteraden van Maassluis, Vlaardingen en Schiedam adequaat informeren, zodat zij hun toezichthoudende rol goed kunnen uitvoeren. Wij willen op de juiste wijze verantwoording afleggen. Dit is noodzakelijk, zeker voor een organisatie als Stroomopwaarts, die ondersteuning biedt aan de kwetsbare inwoners van deze gemeenten. Hierin zijn we op zoek naar de meest efficiënte vorm. Terugblikkend op 2016 hebben we vooruitgang geboekt, maar samen met de gemeenten en de raden gaan we nu kijken hoe het nog efficiënter en gestroomlijnder kan.
- Een organisatie van deze omvang is gebaat bij goede bedrijfsvoering. In 2016 zijn de eerste stappen gezet in de harmonisatie van de bedrijfsvoering processen en de daarbij behorende systemen. In dit kader noemen we de implementatie van het nieuwe Uitkeringsadministratiesysteem en de Personeel- en Salarisadministratie voor de SW-medewerkers. Daarnaast zijn we begonnen met het voorbereiden van een aanbesteding voor de aanschaf van één systeem Bedrijfsprocessen Werkleerbedrijf (ERP-systeem), Documenten Management Systeem (DMS) en het Deurwaardersloket.
- De uitvoering van de bedrijfsvoeringstaken is belegd bij de drie hostende gemeenten. Hierin geldt een wederzijdse afhankelijkheid, zowel tussen

Stroomopwaarts en de gemeenten als tussen de drie gemeenten onderling.

Samengevat: 2016 was voor Stroomopwaarts het jaar van de bouw. We hebben in relatief korte tijd belangrijke stappen gezet, kaders bepaald en initiatieven ontplooid, maar ondanks onze inzet en gedrevenheid hebben we het afgelopen jaar ook tegenslag gekend.

Zo kampte het Werkleerbedrijf in het tweede en derde kwartaal door faillissement van enkele ondernemers en het verplaatsen van activiteiten naar de eigen onderneming onverwacht met een aanzienlijk minder goed gevulde orderportefeuille. Meteen hebben we alles op alles gezet om weer nieuw werk te genereren en dat is gelukt. In het laatste kwartaal van 2016 zat de orderportefeuille goed vol en kon de volledige capaciteit van het Werkleerbedrijf weer worden benut.

De verwachte uitstroom van uitkeringsgerechtigden naar betaald werk werd niet gehaald. Ondanks goede preventie aan de poort was er sprake van een stijging van het aantal mensen in de uitkering. Deels veroorzaakt door de instroom van statushouders, deels door jongeren met meervoudige problematiek en nog een groot deel door instroom einde WW. Het is niet eenvoudig om de mogelijkheden van de uitkeringsgerechtigden goed te laten aansluiten op de vraag van de arbeidsmarkt. De nieuwe klantindeling, de banenbeurs en de opleidingstrajecten laten in het vierde kwartaal een licht stijgende uitstroom zien. Daarnaast is er een groeiend aantal klanten gedeeltelijk aan het werk gegaan. Dit laatste leidt weliswaar niet tot een kwantitatieve daling maar wel tot een daling van de totale uitkeringslast. Gezien de huidige flexibele arbeidsmarkt met veelal parttime banen zal dit beeld nog voortzetten.

Kernwaarden

Wij voeren deze taak uit vanuit de kernwaarden: verbindend, inspirerend en toonaangevend. Met alle collega's hebben we ons de vraag gesteld: waarin en hoe willen wij het verschil maken? Wat willen we zijn en hoe kunnen we onze resultaten het beste realiseren? Met andere woorden: wat zijn onze kernwaarden?

Inspirerend naar inwoners die een extra steuntje nodig hebben om zo zelfstandig mogelijk te kunnen functioneren. *Verbindend* naar ondernemers die hun steentje kunnen bijdragen in het realiseren van onze gezamenlijke sociale opgave. Maar ook naar maatschappelijke instellingen die rondom de inwoners een netwerk realiseren waarin ze maximaal kunnen slagen. *Toonaangevend* als participatiebedrijf in onze regio maar ook daar buiten. Wij zijn immers een organisatie van formaat in gemeenten met een rijke historie en volop kansen.

We willen dat de kernwaarden herkenbaar zijn voor al onze klanten. Dit vertaalt zich dus ook nadrukkelijk in de houding en het gedrag van onze medewerkers. Samen de schouders eronder. Resultaten boeken. Ook al gaat dat soms minder snel dan we zouden willen. Bepaalde processen hebben simpelweg tijd nodig. Stroomopwaarts is een lerende organisatie. Maar we hebben een duidelijke taakstelling, vastomlijnde doelen en een heldere visie. Daar gaan we voor, met zijn allen. Onze koers is duidelijk. Samen met onze relaties, partners en het bedrijfsleven willen we het verschil maken!

Keuzes maken

We zullen keuzes moeten maken. De buitenwereld staat niet stil en vooral de Rijksbudgetten worden steeds lager. Welke interventies zijn het meest kansrijk en welke doelgroepen verdienen extra ondersteuning? Dit zijn zaken waar we goed over na moeten denken en waar colleges en raden een stem in hebben. Wat we nu in ieder geval zeker weten, is dat we eind 2016 een eerste stijging van de uitstroom naar werk hebben gerealiseerd. Het klantenbestand is stabiel en er is sprake van een lichte daling. Dit is slechts een bescheiden begin. Er moet nog veel gebeuren. De basis is gelegd, de contouren van onze organisatie staan. Nu is het zaak om Stroomopwaarts verder uit te bouwen en onze ambities om te zetten in klinkende resultaten.

2.2 Financieel resultaat

Het resultaat over 2016 bedraagt ten opzichte van de begroting €1,9 miljoen positief. Dit bedrag is opgebouwd uit €0,6 miljoen meer baten en €1,3 miljoen minder lasten dan begroot.

Het begrote saldo van baten en lasten van de programma's 2016 was een tekort van € 3,0 miljoen. De realisatie van de baten en lasten is een tekort van € 1,1 miljoen. Dat is € 1,9 miljoen positiever dan begroot.

Voor het begrote tekort in 2016 was een reserve onttrekking geraamd van € 3,0 miljoen, zodat de begroting op nul sloot. Nu de reserve conform de begroting is onttrokken, bedraagt het resultaat € 1,9 miljoen positief ten opzichte van de begroting.

Overzicht van baten en lasten

Baten en Lasten (bedragen x 1.000)	Rekening 2015	Begroting 2016 na wijziging	Rekening 2016	Afwijking t.o.v. begroting na wijziging
Baten	31.218	153.925	154.143	218
Lasten	-33.511	-156.955	-155.302	1.654
Saldo van baten en lasten:	-2.293	-3.031	-1.159	1.872
Onttrekking algemene reserve	8.150	3.031	3.031	-
Gerealiseerd resultaat:	5.857	0	1.872	1.872

Het saldo wordt voornamelijk veroorzaakt door minder trajecten aan de Poort en ontwikkeltrajecten, onderbesteding incidentele middelen voor de transitie Stroomopwaarts bedrijfsvoering, stijging risico debiteurenportefeuille en tegenvallende opbrengsten.

Aan het eind van elk programma zijn per product de begroting, de realisatie en de verschillen daartussen weergegeven.

De jaarrekening is materieel in evenwicht. Meer informatie hierover is opgenomen bij de analyse van de incidentele baten en lasten in hoofdstuk 5.1.3.

In de begroting en realisatie 2016 zijn zowel de individuele verstrekkingen als de incidentele als structurele uitvoeringskosten en opbrengsten opgenomen. De individuele verstrekkingen zijn budgettair neutraal. De opgave van Stroomopwaarts is om de incidentele kosten (inclusief de negatieve reserve) te dekken uit het resultaat van de structurele uitvoeringskosten.

In 2016 was voor € 4,2 miljoen incidentele kosten opgenomen in de begroting, hiervan zou € 3,0 miljoen beschikbaar gesteld worden uit de (negatieve) reserve.

De opgave voor 2016 was 1,2 miljoen resultaat op de structurele uitvoeringskosten, uiteindelijk heeft Stroomopwaarts MVS € 1,0 miljoen gerealiseerd.

Baten en lasten (bedrage x 1.000)	begroting 2016 na wijziging		rekening 2016	
	incidenteel	structureel	incidenteel	structureel
Baten		153.925		154.510
Lasten	-4.174	-152.782	-2.111	-153.558
Saldo van baten en lasten:	-4.174	1.143	-2.111	952
Onttrekking algemene reserve	3.031	0	3.031	0
Gerealiseerd resultaat	-1.143	1.143	920	952

Verkorte balans Gemeenschappelijke regeling Stroomopwaarts MVS

ACTIVA (bedragen x €1.000)	Ultimo 2015	Ultimo 2016	PASSIVA (bedragen x €1.000)	Ultimo 2015	Ultimo 2016
VASTE ACTIVA			VASTE PASSIVA		
Immateriële vaste activa	-	-	Eigen vermogen	(8.150)	(5.324)
Materiële vaste activa	535	390	Resultaat boekjaar	5.857	1.872
Financiële vaste activa	-	-	Voorzieningen	1.014	797
			Vaste schuld	0	0
Totaal vaste activa	535	390	Totaal vaste passiva	(1.279)	(2.655)
VLOTTENDE ACTIVA			VLOTTENDE PASSIVA		
Voorraden	99	98			
Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan 1 jaar	12.000	20.234	Netto vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan 1 jaar	6.622	19.247
Liquide middelen (kas, banksaldi)	1.018	1.074			
Overlopende activa	420	(21)	Overlopende passiva	8.728	5.184
Totaal vlottende activa	13.536	21.386	Totaal vlottende passiva	15.350	24.431
TOTAAL ACTIVA	14.071	21.776	TOTAAL PASSIVA	14.071	21.776

Financiële positie

Ten opzichte van 31 december 2015 is de totale balansomvang toegenomen met €8 miljoen. De overname van de uitkeringsdebiteurenportefeuille € 3,8 miljoen van de gemeenten per 1 januari 2016 vormt de belangrijkste oorzaak. Door o.a. het project voorliggende voorzieningen is de uitkeringsdebiteurenportefeuille gestegen met € 0,9 miljoen. De openstaande vorderingen op handelsdebiteuren is gestegen met € 4,3 miljoen. De stijging is het gevolg van achterblijvend debiteurenbeheer en facturatie laat in het jaar. In de categorie Vorderingen op Openbare Lichamen binnen de uitzettingen < 1 jr staan voornamelijk afrekeningen met de deelnemende gemeenten inzake inkomensvoorzieningen en de dotatie aan de voorziening dubieuze uitkeringsdebiteuren. De vlottende schulden zijn toegenomen onder invloed van verplichtingen die met de inkomensvoorzieningen samenhangen zoals loonheffing en sociale lasten. Daarnaast is er een kasgeldlening afgesloten voor €12,5 miljoen

Programma (bedragen x 1.000)	Rekening 2015			Begroting 2016 na wijziging			Rekening 2016		
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
<u>GEREALISEERD SALDO VAN BATEN EN LASTEN</u>									
Participatie re-integratie (werk)	6.573	-26.668	-20.095	14.415	-117.598	-103.183	12.534	-82.213	-69.679
Participatie activeren (zorg)	-	-5.544	-5.544	1.360	-39.357	-37.997	881	-73.075	-72.194
Dekkingsmiddelen	24.645	-1.299	23.346	138.149	-	138.149	140.728	-14	140.713
<i>Gerealiseerd saldo baten en lasten:</i>	31.218	-33.511	-2.293	153.925	-156.955	-3.031	154.143	-155.302	-1.159
<u>TOEVOEGINGEN EN ONTTREKKINGEN RESERVES</u>									
Participatie re-integratie (werk)	-	-	-	1.928	-	1.928	1.928	-	1.928
Participatie activeren (zorg)	-	-	-	928	-	928	928	-	928
Dekkingsmiddelen	8.150	-	8.150	174	-	174	174	-	174
<i>mutaties reserves:</i>	8.150	-	8.150	3.031	-	3.031	3.031	-	3.031
<u>RESULTAAT VAN BATEN EN LASTEN</u>									
Participatie re-integratie (werk)	6.573	-26.668	-20.095	16.344	-117.598	-101.254	14.462	-82.213	-67.750
Participatie activeren (zorg)	-	-5.544	-5.544	2.288	-39.357	-37.069	1.809	-73.075	-71.265
Dekkingsmiddelen	32.795	-1.299	31.496	138.323	-	138.323	140.902	-14	140.888
Gerealiseerd resultaat:	39.368	-33.511	5.857	156.955	-156.955	-0	157.173	-155.302	1.872

2.3 Realisatie gemeentelijke bijdrage

Gemeentelijke bijdrage

De lasten voor Inkomensvoorziening en Minima voorziening worden per kwartaal afgerekend met de gemeente. Met de gemeente is een procedure voor de financiering van de uitkeringslasten afgesproken. Dit houdt onder andere in dat de gemeenten maandelijks een voorschot betalen. Dit voorschot is gebaseerd op de vastgestelde begroting. Na afloop van een kwartaal rekent Stroomopwaarts het verschil individuele verstrekkingen ten opzichte van de realisatie af. De lasten Inkomensvoorziening in de begroting 2016 zijn gebaseerd op de rijksmiddelen zoals toegekend aan de gemeente in de voorlopige BUIG-beschikking 2016. Dit

veroorzaakt een groot verschil tussen vooral Vlaardingen en Schiedam wanneer de realisatie wordt vergeleken met de begroting 2016 na 3^e wijziging. Met ingang van 2017 is de basis het verwachte aantal uitkeringsgerechtigden. Hiermee zal een eenduidiger beeld ontstaan.

Gemeentelijke bijdrage (excl. Maatwerk)

Maassluis bedragen x € 1.000	Begroting na 3e wijziging	Realisatie	Verrekenmethode
Algemene dienstverlening	4.785	4.785	Algemene verdeelsleutel
Werkleerbedrijf	2.725	2.725	Algemene verdeelsleutel
Uitkeringen	12.181	12.855	Realisatie
Dotatie Voorziening dubieuze uitkeringsdebiteuren		136	Realisatie
Totaal dekkingsmiddelen:	19.691	20.501	

Vlaardingen bedragen x € 1.000	Begroting na 3e wijziging	Realisatie	Verrekenmethode
Algemene dienstverlening	11.147	11.147	Algemene verdeelsleutel
Werkleerbedrijf	6.348	6.348	Algemene verdeelsleutel
Uitkeringen	35.948	38.196	Realisatie
Dotatie Voorziening dubieuze uitkeringsdebiteuren		136	Realisatie
Totaal dekkingsmiddelen:	53.443	55.827	

Schiedam bedragen x € 1.000	Begroting na 3e wijziging	Realisatie	Verrekenmethode
Algemene dienstverlening	14.277	14.277	Algemene verdeelsleutel
Werkleerbedrijf	8.130	8.130	Algemene verdeelsleutel
Uitkeringen	42.608	41.156	Realisatie
Dotatie Voorziening dubieuze uitkeringsdebiteuren		643	Realisatie
Totaal dekkingsmiddelen:	65.015	64.206	

De bijdrage voor Uitkeringen is te splitsen in Minima voorziening en
Inkomensvoorziening

Inkomensvoorziening per gemeente		Rekening 2015			Begroting na 3e wijziging			Rekening 2016			Afwijking t.o.v. begroting na wijziging		
Bedragen x €1.000		Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
Maassluis	Minima voorziening	43	-1.043	-1.000	40	-744	-704	318	-1.122	-804	278	-378	-100
	Inkomensvoorziening	165	-11.274	-11.109	165	-11.642	-11.477	256	-12.305	-12.050	91	-663	-573
Subtotaal Maassluis		208	-12.317	-12.109	205	-12.386	-12.181	574	-13.427	-12.854	369	-1.041	-673
Vlaardingen	Minima voorziening	118	-2.091	-1.973	90	-2.016	-1.926	107	-2.339	-2.232	17	-324	-307
	Inkomensvoorziening	597	-33.418	-32.821	700	-34.722	-34.022	877	-36.841	-35.964	177	-2.119	-1.942
Subtotaal Vlaardingen		715	-35.509	-34.794	790	-36.738	-35.948	984	-39.180	-38.196	194	-2.442	-2.248
Schiedam	Minima voorziening	101	-1.917	-1.816	100	-1.816	-1.716	126	-2.370	-2.244	26	-554	-528
	Inkomensvoorziening	925	-38.028	-37.103	1.640	-42.532	-40.892	1.459	-40.372	-38.913	-181	2.160	1.979
Subtotaal Schiedam		1.026	-39.945	-38.919	1.740	-44.348	-42.608	1.585	-42.742	-41.157	-155	1.606	1.451
Totaal		1.949	-87.771	-85.822	2.735	-93.471	-90.736	3.143	-95.349	-92.207	408	-1.878	-1.470

Schiedam realiseert een overschot en hoeft geen aanspraak te doen op de vangnetuitkering.

2.3.1 Vangnetuitkering

Gemeenten ontvangen van het rijk budget voor het verstrekken van uitkeringen in het kader van de Participatiewet. Gemeenten die een tekort hebben op dit budget moeten dit in beginsel zelf opvangen. Maar als het tekort in een kalenderjaar groter is dan 5%, dan kan de gemeente bij het rijk een aanspraak doen op de vangnetuitkering. Daarbij geldt een getrapte opbouw: is het tekort tussen 5% en 10%, dan is de compensatie de helft. Boven de 10% wordt alles volledig gecompenseerd.

Prognose Vangnetuitkering

In onderstaande tabel wordt de realisatie vergeleken met de budgetten voor uitkeringen van de drie gemeenten. Ook wordt een prognose gegeven van het bedrag waar de gemeenten aanspraak op kunnen maken als de vangnetuitkering wordt toegekend. Uit de prognose blijkt dat de gemeenten Vlaardingen en Maassluis een tekort realiseren op het budget voor uitkeringen. Dit tekort is groter dan 5% waardoor aanspraak gemaakt kan worden op de vangnetuitkering.

Notabene:

Voor de berekening van de prognose van de vangnetuitkering worden baten opgenomen die werkelijk ontvangen zijn. In de overige berekeningen in deze jaarstukken worden de baten opgenomen wanneer de vordering ontstaat. De bedragen in onderstaande tabel wijken daardoor af van de bedragen in tabel hierboven en zijn alleen ten behoeve van de vangnetuitkering berekening.

Inkomensvoorziening	Maassluis	Vlaardingen	Schiedam
Realisatie	12.018.066	36.126.636	39.338.421
Definitief budget 2016 van het rijk	11.132.791	33.523.293	40.672.395
Saldo budget rijk -/- realisatie	-885.275	-2.603.343	1.333.974
	tekort	tekort	over
afwijking in percentage	8,0%	7,8%	3,3%
Prognose vangnetuitkering getrapte vergoeding	442.638	1.301.672	0
Resultaat gemeente op basis van rijksvergoeding (sis)	-442.638	-1.301.672	1.333.974
	tekort	tekort	over

Procedure aanvraag vangnetuitkering

Om aanspraak te kunnen maken op de vangnetuitkering moet de gemeente aan een aantal voorwaarden voldoen. De onafhankelijke Toetsingscommissie aanvullende uitkeringen Participatiewet (TAUP) beoordeelt of een gemeente die een beroep doet op het vangnet aan alle voorwaarden heeft voldaan. Daarna adviseert de Toetsingscommissie de minister van SZW. De ervaring leert dat de minister het advies van de commissie overneemt.

Het college van B&W moet zelf een verzoek indienen voor toekenning van de vangnetuitkering. Een gemeente komt pas in aanmerking wanneer is vastgesteld dat aan alle geldende eisen is voldaan. Een verzoek om een vangnetuitkering over 2016 moet in worden ingediend.

Bij het verzoek moet het college van B&W de volgende documenten bijvoegen:
 Een globale analyse van de mogelijke oorzaak en de omvang van het tekort en van de verwachte ontwikkelingen van dat tekort in de komende jaren;
 Een brief, of vergelijkbaar document, waarmee het college de raad in 2016 heeft geïnformeerd over zijn analyse en de maatregelen die worden genomen dan wel worden overwogen om tot tekortreductie te komen;
 Een document uit 2016 waaruit de opvattingen van de gemeenteraad blijken;

Een overzicht van wat de gemeente in 2016 feitelijk heeft gedaan om het tekort het hoofd te bieden en hoe zij het effect daarvan beoordeelt.

Het is dus nadrukkelijk van belang dat de raden worden meegenomen in de aanpak van een mogelijk tekort op het budget voor uitkeringen. Stroomopwaarts rapporteert daarom ook in de bestuursrapportages (per kwartaal) en in deze jaarstukken over de maatregelen die zijn genomen om het aantal uitkeringen terug te dringen. Het gaat hierbij vooral om:

- De inzet aan de Poort om instroom in de uitkering te voorkomen.
- Het inkopen van diagnose instrument 'Werkstap'.
- De inzet van de re-integratie werk overeenkomst (RWO) waardoor meer mensen direct naar werk begeleid kunnen worden.
- Activiteiten om de uitstroom uit de uitkering te vergroten. In 2016 zijn klanten actief bemiddeld via banenbeurzen.
- Het goed in kaart brengen van het cliëntenbestand waarbij alle cliënten zijn ingedeeld in vier klantgroepen.
- Het aangaan van nieuwe contracten voor praktijkopleidingen met baangarantie. Het gaat hierbij om trajecten in onder andere de logistiek, bouw, en zorg.
- Het starten van de samenwerking met stichting DeBroekriem.
- Het doorontwikkelen van de organisatie waarbij medewerkers zijn ingezet op specialistische functies zoals trainer, intaker, matchmaker, werkcoach, jobcoach en participatiecoach.
- Het inzetten van lokale participatietrajecten

Het is voor het aanvragen van de vangnetuitkering van belang dat de raden schriftelijk aan de colleges kenbaar maken dat zij kennis hebben genomen van de maatregelen en instemmen met deze aanpak.

2.3.2 Maatwerk

Naast de algemene dekkingsmiddelen wordt tevens maatwerk geleverd. De middelen met betrekking tot maatwerk zijn hieronder apart inzichtelijk gemaakt. Zowel de lasten als de baten worden verantwoord op de producten.

Maatwerk per gemeente (Bedragen x €1.000)		Begroting na 3e wijziging	Rekening 2016
Maassluis	Bijdrage KCC	16	16
	Garantie arbeidsvoorwaarden	81	94
Subtotaal Maassluis		97	110
Vlaardingen	Bijdrage KCC	38	38
	Garantie arbeidsvoorwaarden	189	326
Subtotaal Vlaardingen		226	364
Schiedam	Bijdrage KCC	48	48
	Garantie arbeidsvoorwaarden	241	80
	OV Minima	44	44
	ID-Banen	415	478
Subtotaal Schiedam		749	650
Totaal		1.072	1.124

Jaarverslag

3 Programmaverantwoording

De begroting en daarmee ook het jaarverslag is ingedeeld in twee programma's te weten:

- Programma 1, Re-integratie naar werk
- Programma 2, Participatieactiviteiten en zorg.

Per programma is een indeling naar producten gemaakt. Per product is de stand van zaken per 31 december 2016 weergegeven.

3.1 Programma 1: Re-integratie naar werk

In onderstaande tabel zijn de beoogde en de gerealiseerde maatschappelijke effecten en bijbehorende prestatiedoelstellingen met betrekking tot dit programma opgenomen. Tevens is aangegeven in welke mate de doelstellingen zijn bereikt.

Maatschappelijk effect	Prestatiedoelstelling	Stand van zaken	Product	Voortgang																
Grotere stijging (maatschappelijke) carrière van inwoners MVS	Via het instrument 'Baanbrekend' worden in 2016 607 kandidaten op reguliere arbeid geplaatst.	In totaal zijn 345 plaatsingen gerealiseerd. Dit aantal is, als gevolg van een lager aantal meldingen bij de poort, lager dan beoogd.	Poort																	
	<table><tr><th>Maassluis</th><th>Vlaardingen</th><th>Schiedam</th><th>Totaal</th></tr><tr><td>86</td><td>198</td><td>258</td><td>607</td></tr></table>	Maassluis	Vlaardingen	Schiedam	Totaal	86	198	258	607	<table><tr><th>Maassluis</th><th>Vlaardingen</th><th>Schiedam</th><th>Totaal</th></tr><tr><td>44</td><td>140</td><td>161</td><td>345</td></tr></table>	Maassluis	Vlaardingen	Schiedam	Totaal	44	140	161	345		
	Maassluis	Vlaardingen	Schiedam	Totaal																
	86	198	258	607																
Maassluis	Vlaardingen	Schiedam	Totaal																	
44	140	161	345																	
30% van de uitkeringsgerechtigden is uitgestroomd naar werk, in relatie tot de totale uitstroom. In absolute getallen, gaat het hierbij om 675 uitkeringsgerechtigden die naar werk uitstromen.	Van de totale uitstroom van 1.444 zijn 342 personen (24%) uitgestroomd wegens aanvaarding van regulier werk.	Ontwikkeling																		
<table><tr><th>Maassluis</th><th>Vlaardingen</th><th>Schiedam</th><th>Totaal</th></tr><tr><td>75</td><td>300</td><td>300</td><td>675</td></tr></table>	Maassluis	Vlaardingen	Schiedam	Totaal	75	300	300	675	<table><tr><th>Maassluis</th><th>Vlaardingen</th><th>Schiedam</th><th>Totaal</th></tr><tr><td>52</td><td>136</td><td>154</td><td>342</td></tr></table>	Maassluis	Vlaardingen	Schiedam	Totaal	52	136	154	342			
Maassluis	Vlaardingen	Schiedam	Totaal																	
75	300	300	675																	
Maassluis	Vlaardingen	Schiedam	Totaal																	
52	136	154	342																	
Via het Werkleerbedrijf stromen 130,8 fte door van intern naar extern (detacheringen en het werken op locatie).	In 2016 is 32,55 fte vanuit het Werkleerbedrijf uitgestroomd naar werk. In totaal is 219,15 FTE individueel of via groepsdetachering gedetacheerd. Dit is incl. begeleid werken. Het totaal van 130,8 fte nieuwe plaatsingen niet gehaald. Dit houdt onder andere verband met het beëindigen van een grote groepsdetachering en de naweeën van de economische crisis waardoor het aantal individuele detacheringen is teruggelopen en minder nieuwe plekken zijn gerealiseerd dan verwacht.	Werkleer-bedrijf																		
<table><tr><th>Maassluis</th><th>Vlaardingen</th><th>Schiedam</th><th>Totaal</th></tr><tr><td>10,8</td><td>60</td><td>60</td><td>130,8</td></tr></table>	Maassluis	Vlaardingen	Schiedam	Totaal	10,8	60	60	130,8												
Maassluis	Vlaardingen	Schiedam	Totaal																	
10,8	60	60	130,8																	
Inwoners uit de MVS nemen naar vermogen deel op de arbeidsmarkt	Het aantal personen met een bijstandsuitkering blijft minimaal stabiel ondanks het slechte economische tij.	Het bestand is met 5,9% gestegen ten opzichte van 31-12-2015.	Poort																	
		<table><tr><th>Maassluis</th><th>Vlaardingen</th><th>Schiedam</th><th>Totaal</th></tr></table>	Maassluis	Vlaardingen	Schiedam	Totaal														
Maassluis	Vlaardingen	Schiedam	Totaal																	

Maatschappelijk effect	Prestatiedoelstelling	Stand van zaken				Product	Voortgang
		53	189	105	347		
	De preventiequote (het aantal personen dat wordt tegengehouden aan de poort) wordt gehandhaafd op 65%;	De preventiequote ligt op 68% voor de doelgroep 27+ Dit betekent dat van de 100 mensen die zich melden voor een uitkering er daadwerkelijk 32 in de uitkering komen.				Poort	
		Maassluis	Vlaardingen	Schiedam	Totaal		
		68%	64%	72%	68%		
	Voor jongeren (tot 27 jaar) is de preventiequote hoger, namelijk 80%.	Voor de jongeren tot 27 jaar ligt de preventiequote op 78%				Poort	
		Maassluis	Vlaardingen	Schiedam	Totaal		
		80%	75%	81%	78%		
	Er worden 1.000 trajecten ingezet bij het Werkleerbedrijf in 2016.	In 2016 zijn 595 kandidaten door de werkconsulenten aangemeld voor een traject binnen het Werkleerbedrijf.				Werkleer-bedrijf	
		Maassluis	Vlaardingen	Schiedam	Totaal		
		160	364	476	1000		
		Startpunt GO	Maassluis	Vlaardingen	Schiedam	Totaal	
		22	100	193	280	595	
	In 2016 worden minimaal 25 garantiebanen gerealiseerd.	Tot nu toe zijn in 2016 41 banen gerealiseerd door de eigen organisatie (waaronder de garantiebanen) . Het realiseren van garantiebanen is niet alleen met loonkostensubsidie, het gaat om nieuwe plaatsen creëren voor de doelgroep.				Ontwikkeling	
	Gemeentelijke opdrachten kennen een SROI (Social Return on Investment) taakstelling die is opgenomen in het inkoopbeleid MVS. Hierbij wordt 65% van de SROI taakstelling daadwerkelijk ingevuld met (tijdelijke) banen. De overige 35% kan creatief worden ingevuld door bijvoorbeeld werk uit te besteden aan het Werkleerbedrijf dan wel diensten in natura (bijvoorbeeld gratis publiciteit voor Stroomopwaarts)	In 2016 zijn er 19 aanbestedingen geweest waarbij Stroomopwaarts is ingeschakeld en waar SROI op van toepassing is. Het totaal te besteden SROI bedrag is €1.635.944. Van dit bedrag is inmiddels €1.535. 560 ingevuld. Een deel van de SROI taakstelling zal doorlopen in 2017.				Werkgevers-benadering	

Wat hebben we hiervoor gedaan?

Het programma Re-integratie is onderverdeeld in vijf producten. Onderstaand wordt de voortgang per product toegelicht. Daarbij is de stand van zaken per 31 december aangegeven. Aan het eind van het programma is een financieel overzicht opgenomen.

3.1.1 Product Inkomensvoorziening

Product inkomensvoorziening is gericht op het effectief sturen op beperking van het aantal mensen dat een uitkering in het kader van participatiewet nodig heeft. Dat betekent dat er gericht gestuurd wordt op preventie aan de poort. Preventie aan de poort richt zich met name op het bemiddelen naar betaald werk(Baanbrekend) of terugkeer naar school (StartpuntGo).

Bij de beoordeling van recht op een uitkering wordt tevens onderzocht of er recht is op een voorliggende voorziening, Stroomopwaarts heeft een externe partij de opdracht gegund haar klantenbestand te analyseren of er nog voorliggende voorzieningen van toepassing zijn.

Onderdeel van de analyse van recht op een uitkering is tevens handhavingsbeleid en inzet van sociale recherche. Dit om te voorkomen dat iemand onrechtmatig aanspraak maakt op een uitkering. De anonieme kliklijn blijkt hierbij ook effectief te werken. Voorkomen van onrechtmatig gebruik is effectiever dan achteraf terugvorderen.

De onderzoekstermijn van 8 weken blijkt hierbij tot een gunstig resultaat te leiden.

Naast de al in de begroting opgenomen prestatiedoelstellingen, is bij dit product de volgende doelstelling opgenomen:

Maatschappelijke effecten	Prestatiedoelstelling	Stand van zaken	Prognose
Tijdige verstrekking	80% van alle bijstands-aanvragen wordt binnen 8 weken afgehandeld.	Meer dan 80% van de aanvragen wordt binnen 8 weken afgehandeld. Alleen bij uitzondering waarbij aanvullend onderzoek nodig is wordt de termijn niet gehaald.	
	Aanvragen van statushouders worden binnen 2 weken afgehandeld.	Aanvragen van statushouders worden binnen twee weken afgehandeld	

3.1.2 Product Poort

Het klantenbestand dat in de uitkering instroomt is veranderd. Doordat de economie aantrekt, komen werkzoekenden zonder afstand tot de arbeidsmarkt sneller zelfstandig aan het werk. Dit heeft als gevolg dat de groep die zich meldt minder snel in aanmerking komt voor directe bemiddeling door Baanbrekend. De cliënten die zich melden hebben vaker ondersteuning nodig. De lijnen met de wijkteams zijn korter en er komen meer cliënten binnen via deze route. Ook is het aantal statushouders met een uitkeringsaanvraag toegenomen.

Tabel instroom 2016

SOW	1.716
Maassluis	226
Vlaardingen	788
Schiedam	702

3.1.3 Product Werkgeversbenadering

De werkgeversbenadering heeft tot doel het verbinden van ondernemers om plaatsingen voor de gehele doelgroep uit de participatiewet te realiseren. Specifiek is er een team dat gericht is op de plaatsing van mensen met een arbeidsbeperking. Dit geldt zowel voor de realisatie van detacheringen van het zittende bestand als de plaatsing in het kader van de garantiebannen (sociaal akkoord). In 2016 is een nieuw pakket aangeschaft ten behoeve van de plaatsingsadministratie van deze doelgroep. Werkgevers kiezen veelal niet voor een arbeidsovereenkomst, maar voor een detacheringsovereenkomst. Op dit moment maakt Stroomopwaarts gebruik van WGI (WerkgeversInstituut) om in deze behoefte te voorzien. Bij terugval/ beëindiging blijft Stroomopwaarts risicodragend.

De gemiddelde salariskosten voor detachering was in de primaire begroting geraamd op € 28.771 (exclusief de cao aanpassing), de realisatie van deze kosten is gemiddeld € 30.710. In 2016 is de begroting aangepast met de verwachte stijging i.v.m. cao aanpassing.

De gemiddelde toegevoegde waarde is in de primaire begroting € 12.000 voor detachering. Gemiddeld is de gerealiseerde toegevoegde waarde € 1.948 hoger dan geraamd.

In totaliteit is in 2016 24% van de sw medewerkers gedetacheerd

SROI

In 2016 is in groot-regionaal-Rijnmond-verband het beleid met betrekking tot social return on investment (SROI) vastgesteld. Het nieuwe beleid treedt per 1 januari 2017 in werking en leidt tot een stijging van het aantal gemeentelijke opdrachten met een SROI verplichting. Er is eind 2016 een applicatie (SIRO) aangekocht waarin de resultaten vanaf 2017 worden geregistreerd (SIRO) en dus beter gemonitord kunnen worden. Er is een directe lijn met de inkopende partijen binnen de drie gemeenten om alle kansen maximaal te verzilveren. Daarnaast biedt Stroomopwaarts via het blokkenmodel meerdere mogelijkheden om de SROI verplichting in te vullen. Te denken valt aan invulling van concrete vacatures, inzet van leerwerktrajecten, inkoop van diensten van het Werkleerbedrijf en aanschaf van een participatiecertificaat.

3.1.4 Product Ontwikkeling

Uitstroom naar werk

In 2016 zijn in totaal 1.444 kandidaten volledig uitgestroomd uit de uitkering. Van hen stroomden 342 mensen uit vanwege de aanvaarding van regulier werk. Dit is 24% van de totale uitstroom. De doorontwikkeling lijkt tot een positief resultaat te leiden, want in het vierde kwartaal zijn 150 van de 342 uitgestroomd naar betaald werk.

Tabel uitstroom 2016

SOW	1.444
Maassluis	182
Vlaardingen	623
Schiedam	639

Hiernaast zijn 346 mensen met een uitkering parttime aan het werk gegaan. Ook op de parttime uitstroom heeft de doorontwikkeling een positief resultaat gehad in het vierde kwartaal. Het percentage is gestegen van gemiddeld 7,6% naar 9,2% van het aantal mensen met een uitkering.

Klantgroepen

In 2016 zijn alle uitkeringsgerechtigden ingedeeld in klantgroepen. Variërend van direct bemiddelbaar tot aan (voorlopig) geen uitstroom naar betaald werk. Hiermee heeft Stroomopwaarts meer inzicht in haar klantenbestand gekregen en is het beter mogelijk aan te sluiten op de verschillende behoeften die zij hebben aan begeleiding en ondersteuning richting de arbeidsmarkt.

In het cirkeldiagram hieronder is de verdeling van het bestand over de klantgroepen weergegeven. Dit aantal is hoger dan het aantal verstrekte uitkeringen (6.308). De reden hiervoor is dat in het geval van gehuwden en samenwonenden één uitkering wordt verstrekt, terwijl er dan twee uitkeringsgerechtigden zijn

Stroomopwaarts heeft een relatief grote groep cliënten die voorlopig geen mogelijkheid heeft om uit te stromen naar werk. Ten opzichte van de begroting zien we hier dan ook een verschuiving van inzet op programma werk naar inzet op programma zorg/ participatie.

Bestedingsplan

In het bestedingsplan 2016 is geld gereserveerd voor re-integratie- en participatie-activiteiten. Doordat Stroomopwaarts meer zicht heeft gekregen op de verschillende klantgroepen konden trajecten gericht worden ingekocht. Stroomopwaarts is nieuwe contracten aangegaan met partijen in de logistiek, bouw en zorg. We hebben partijen gezocht die goed aansluiten bij de mogelijkheden van de uitkeringsgerechtigden en hun kansen op de arbeidsmarkt. Hierin is vooral de samenwerking gevonden met partijen die een beproefd concept aanbieden en baangaranties durven af te geven. Kandidaten kunnen nu onder meer worden opgeleid tot taxichauffeur, steigerbouwers, callcentermedewerkers, verzorgenden IG3, specialistische schoonmaak, en brandwachten.

In het bestedingsplan was voor 2016 een bedrag van €9,6 miljoen begroot, waarvan € 0,8 miljoen was gelabeld aan specifieke participatieactiviteiten. Participatieactiviteiten worden veelal lokaal ingevuld in de drie gemeenten in

samenwerking met de vrijwilligersorganisaties en maatschappelijk/ culturele partners.

De doorontwikkeling en het vinden van geschikte partners voor passende re-integratie- en participatietrajecten heeft tijd gekost waardoor er sprake is van een onderbesteding van het re-integratiebudget gericht op werk. Voor 2017 ligt er een stabielere basis en zal er een realistischere verdeling komen inzet middelen werk en middelen participatie.

3.1.5 Product Werkleerbedrijf

Het tweede en derde kwartaal van 2016 had het Werkleerbedrijf te maken met een minder goed gevulde orderportefeuille en een tekort aan werk voor met name de verpakkingsafdeling. Dit werd onder meer veroorzaakt door de grote concurrentie van SW-bedrijven, dagbestedingsorganisaties en penitentiaire inrichtingen, maar ook door een interne verbouwing van de HACCP-ruimten. Verder koos een grote opdrachtgever van het Werkleerbedrijf ervoor om uitbesteed werk weer intern te gaan organiseren. Tot slot bleef de opbrengst achter door het faillissement van de geprivatiseerde houtafdeling en tegenvallende omzet bij de geprivatiseerde Printafdeling in Schiedam.

Er is gekozen voor een strategie die zich richt op een grotere spreiding van werk en opdrachtgevers, zodat er minder afhankelijkheid van enkele grote klanten ontstaat. Ook is de formatie van accountmanagers tijdelijk uitgebreid met één FTE om extra opdrachten binnen te kunnen halen. De resultaten van deze inspanningen zijn zichtbaar geworden in het laatste kwartaal. De orderportefeuille was goed gevuld en de volledige capaciteit van het Werkleerbedrijf werd benut.

De gemiddelde salariskosten waren in de primaire begroting geraamd op €28.771 (exclusief de cao aanpassing), de realisatie van deze kosten is gemiddeld € 29.200 per SW plek. In 2016 is de begroting aangepast aan de verwachte stijging als gevolg van de cao aanpassing. De gemiddelde toegevoegde waarde is in de primaire begroting geraamd op € 7.000 voor een (huidig) beschutte plek binnen

het Werkleerbedrijf en €10.000 voor een 'werken op locatie' plek. Gemiddeld is de gerealiseerde toegevoegde waarde €2.000 lager dan geraamd.

Doorstroom van in- naar extern

De doelstelling om 130,8 SW-medewerkers door te laten stromen naar detachering of werken op locatie is niet gehaald. Dit houdt onder meer verband met het beëindigen van een grote groepsdetachering en de naweeën van de economische crisis, waardoor het aantal individuele detacheringen is teruggelopen en minder nieuwe plekken zijn gerealiseerd dan verwacht. Wat ook meespeelt, is dat beschikbare plekken zijn ingevuld met mensen uit het doelgroepenregister garantiebanen. Hier is sprake van verdringing tussen de nieuwe doelgroep en het zittend bestand SW-medewerkers, immers zij komen in aanmerking voor dezelfde beschikbare gecreëerde banen.

Met betrekking tot 'werken op locatie' zijn de afspraken met de gemeenten helaas niet volledig ingevuld, waardoor minder mensen zijn geplaatst dan begroot.

Om de doorstroom 'van intern naar extern' te stimuleren, is vanaf het derde kwartaal de 'flexgroep' van start gegaan. Dit is een afdeling van ongeveer 25 tot 35 SW-medewerkers uit de productieomgeving die flexibel inzetbaar zijn binnen alle interne bedrijfsonderdelen. Zij komen ook in aanmerking voor detacheringsplaatsen en losse opdrachten bij ondernemers. Voor deze groep is een apart trainingsprogramma ontwikkeld en is extra begeleiding door werkconsulenten en trainers ingezet. Voor de overige medewerkers binnen de Werkleerbedrijven is geïnvesteerd in een training waarbij omgangsvormen en werknemersvaardigheden centraal staan. Dit laatste moet leiden tot een hogere productiviteit en dus toegevoegde waarde op aangenomen werk.

Interne trajecten

De interne trajecten voor uitkeringsgerechtigden zijn in 2016 van start gegaan. Na de opstartfase in het eerste kwartaal, zijn door de werkconsulenten 595 kandidaten aangemeld voor een traject bij het Werkleerbedrijf. De doelstelling om 1.000 uitkeringsgerechtigden een traject bij het Werkleerbedrijf te laten starten is niet gehaald. In de loop van 2016 is door de indeling in klantgroepen

een gebleken dat een groot deel van het cliëntenbestand een grote afstand tot de arbeidsmarkt heeft. Dat deze groep groter is dan geacht heeft zich ook door vertaald in het aantal mensen dat op een intern traject kon worden geplaatst. Stroomopwaarts heeft de inhoud daarom nog meer toegesneden op de behoeftes en mogelijkheden van de cliënten.

Bij de professionalisering van Stroomopwaarts past dat werkleertrajecten steeds meer vorm en inhoud gaan krijgen. Hiermee wordt de focus verlegd van productiebedrijf naar ontwikkelbedrijf. In 2016 zijn de eerste stappen gezet, met het verkrijgen van officiële certificaten, zoals VCA's, sociale hygiëne, heftruck- en SVS-schoonmaakdiploma's, bosmaaiercertificaten en het groot rijbewijs. Hierdoor kunnen mensen niet alleen relevante werkervaring opdoen, maar ook

een officieel erkend diploma of certificaat overleggen na een werkleertraject bij Stroomopwaarts.

Eind 2016 is er een start gemaakt met het inventariseren van de doorgroeimogelijkheden van de SW-medewerkers. Het doel hiervan is om iedereen de kans te bieden zich maximaal te ontplooiën en zijn of haar maximale loonwaarde te realiseren. De ontwikkelmogelijkheden en competenties worden t/m februari 2017 in kaart gebracht aan de hand van de Werkladderscan met als doel iedereen naar vermogen te laten werken. De verwachting is tevens dat deze inventarisatie een beeld zal geven van het aantal mensen dat in de nabije toekomst nog gedetacheerd kan worden bij externe werkgevers.

Wat heeft het programma Participatie re-integratie gekost?

Overzicht baten en lasten programma 1, Participatie re-integratie (werk)

Programma	Rekening 2015			Begroting 2016 na wijziging			Rekening 2016			Toe te lichten verschillen		
Participatie re-integratie (werk)	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
Inkomensvoorziening	63	-1.062	-999	2.510	-66.830	-64.319	2.612	-34.206	-31.594	102	32.624	32.726
Poort aanpak	10	-2.011	-2.001	70	-6.738	-6.667	13	-5.339	-5.327	-58	1.398	1.341
Werkgeversbenadering	1.669	-5.652	-3.982	2.572	-10.885	-8.313	3.400	-10.012	-6.612	828	873	1.701
Ontwikkeltrajecten	69	-3.399	-3.330	203	-6.883	-6.680	131	-5.674	-5.544	-73	1.209	1.136
Werkleerbedrijf	4.761	-14.545	-9.783	9.060	-26.263	-17.203	6.379	-26.981	-20.603	-2.681	-719	-3.400
Saldo van baten en lasten:	6.573	-26.668	-20.095	14.415	-117.598	-103.183	12.534	-82.213	-69.679	-1.882	35.386	33.504
Mutaties reserves	-	-	-	1.928	-	-	1.928	-	-	-	-	-
Gerealiseerd resultaat	6.573	-26.668	-20.095	16.344	-117.598	-103.183	8.501	-26.668	-20.095	-1.882	35.386	33.504

Toelichting op de verschillen tussen de begroting en de realisatie.

In de tabel wordt per product toegelicht wat de reden van het saldo is.

Op grond van artikel 25 van het Besluit Begroten en Verantwoorden (BBV), dient van het saldo van baten en lasten per programma in de jaarrekening een analyse van de afwijkingen tussen de begroting na wijziging en de rekening te worden opgenomen.

Analyse afwijkingen begroting na wijziging en realisatie

Wanneer bij bedragen in een tabel een ‘-’ teken wordt gebruikt is sprake van een nadeel, namelijk een hogere last of een lagere baat

Programma werk (voordeel 33.504)	Baat of Last	Baten	Lasten
Omschrijving (bedragen x € 1.000)			
Product inkomensvoorziening (voordeel 32.726)			
In 2016 is besloten een extra onderzoek uit te voeren naar de mogelijkheid van inzet op voorliggende voorzieningen. De opdracht aan de betrokken organisatie die werkt op basis van no cure no pay contract, is enerzijds onderzoek naar het toepassen van de kostendelersnorm en anderzijds onderzoek naar de aanspraak op andere uitkering niet zijnde de bijstand (voorziening). De incidentele overschrijding door de aangeane verplichting wordt gedekt uit de tijdelijke middelen voor uitbreiding capaciteit (onderschrijding op de post vacature ruimte/ inhuur). De inkomsten door besparing en/of terugvorderingen zijn onderdeel van de gemiddelde uitkeringslast van dit kalenderjaar. Deze wordt met de gemeente individueel afgerekend.	L		-410
De raming voor de inkomensvoorziening werk voor 2016 is historisch bepaald, uitgaande dat 70% van het klantenbestand direct bemiddelbaar is naar werk. Het aantal uitkeringsgerechtigden is gestegen Van deze groep is circa 40% direct bemiddelbaar. De gemiddelde uitkeringslast is gedaald door o.a. de inzet van de voorliggende voorzieningen onderzoek. Het betreft hier een verschuiving binnen inkomensvoorziening over de programma's heen.	L		28.939
Met de participatiewet is het mogelijk om loonkostensubsidie te verstrekken voor garantiebanen. Om deze garantiebanen te creëren is een werkgeversnetwerk nodig, die betrokkenen met een indicatie een baan aanbieden. In de praktijk wordt er nog heel beperkt loonkostensubsidie ingezet, en zitten betrokkenen momenteel in de uitkering. Het betreft hier ook om een verschuiving binnen de inkomensvoorziening over de programma's heen.	L		4.687
Vanaf 2016 zijn de drie uitkeringsadministraties geharmoniseerd in systemen en financieel beleid. Conform de BBV voorschriften worden terugvorderingen op het moment van opboeking verantwoord als ontvangst. Door de wijziging van systematiek en de uitkomsten van het onderzoek voorliggende voorzieningen zijn de opbrengsten gestegen.	B	90	
Ingaande 1 januari 2016 is de debiteurenportefeuille uitkeringsdebiteuren overgedragen aan Stroomopwaarts. Stroomopwaarts is verantwoordelijk voor de uitvoering en beheersing van de debiteurenportefeuille. Risico's op deze portefeuille worden opgenomen in de voorziening, gewaardeerd op dezelfde systematiek als bij de overdracht. Afgelopen periode is het aantal opboekingen gestegen, door de uitkomsten van het project voorliggende voorzieningen. De dotatie is vooralsnog geen onderdeel van de begroting, gezien het recente besluit tot overdracht.	L		-914
afwijking overhead (zie analyse paragraaf bedrijfsvoering)	L		77

overige afwijkingen (vacature ruimte en inhuur)	L	257
Product Poort aanpak (Voordeel 1.341)		
Bij de poort wordt gebruik gemaakt van het instrument Baanbrekend. In 2016 zijn 3000 trajecten afgenomen, dit is 50% minder van verwacht. Het aantal instromers daalt, omdat de doelgroep sneller zelf werk vindt en zich daardoor niet meldt bij Baanbrekend. Daarnaast heeft een bepaalde groep kandidaten een grotere afstand tot de arbeidsmarkt en zijn zij niet in 2 maanden te bemiddelen. Deze groep (statushouders en dak- en thuislozen) krijgen geen traject aangeboden bij Baanbrekend.	L	1.039
afwijking overhead (zie analyse paragraaf bedrijfsvoering)	L	77
overige afwijkingen (vacature ruimte en inhuur)	L	225
Werkgeversbenadering (voordeel 1.701)		
In de begroting is de verwachte omzet detachering gebaseerd op 23% van de totale omzet, zijnde 2,15 miljoen zonder hier rekening te houden met een gemiddelde detacheringsofbrengst van € 12000. In 2016 is de gerealiseerde detacheringsofbrengst 2,9 miljoen. De stijging is voornamelijk veroorzaakt door stijging van de gemiddelde detacheringsofbrengst naar gemiddeld circa € 13.500. Daarnaast is er een stijging van de opbrengst, door verbeteringen in de toerekening van medewerkers geplaatst op ambtelijke (interne) formatie en groepsdetachering. De overschrijding is verplaatsing van omzet tussen de werkgeverbenadering en Werkleerbedrijf	B	746
In 2016 zijn de verwachte salariskosten detachering gebaseerd op 23%, echter dit sluit onvoldoende aan bij het gemiddeld aantal geplaatste gedetacheerden. De overschrijding is verplaatsing van salariskosten tussen Werkgeversbenadering en Werkleerbedrijf.	L	-417
Er is een onderbesteding in de instrumenten die samenhangen met het creëren van plaatsingen voor de specifieke doelgroep met indicatie. In de aanpak wordt er meer gericht op proefplaatsingen (met behoud van uitkering) dan de verstrekkingen in de vorm van o.a. subsidies. Invulling van de Stroomopwaarts werkgeverbenadering vindt veelal plaats in samenwerking met de unit Werkleerbedrijf. In de unit Werkleerbedrijf is dan ook hogere post overige bedrijfsvoeringskosten te zien.	L	745
afwijking overhead (zie analyse paragraaf bedrijfsvoering)	L	77
overige afwijkingen (vacature ruimte en inhuur 528)	L	550
Ontwikkeltajecten (voordeel 1.136)		
Het bestedingsplan in 2016 is vooral gericht op de groep direct bemiddelbare kandidaten en de aansluiting met het werkleerbedrijf. Op basis van ervaringen in 2016 is besloten dat de interne trajecten door het Werkleerbedrijf meer gericht moeten zijn op de ontwikkelpotentie en vaardigheden van de aanwezige klantgroepen. Er is geen focus op het creëren van extra waarde. De onderschrijding is ter compensatie van de stijging van de trajectprijs van € 250 naar € 1.125.	L	746
afwijking overhead (zie analyse paragraaf bedrijfsvoering)	L	77
overige afwijkingen (vacatureruimte en inhuur 286)	L	313

Werkleerbedrijf (nadeel 3.400)

In de begroting is de verwachte omzet werkleerbedrijf gebaseerd op 77% van de totale omzet, zijnde 7,85 miljoen zonder rekening te houden met de verdeling van beschut en werken op locatie werkplek. Zowel in het 2e als in het 3e kwartaal was de orderportefeuille onvoldoende, zodat leegloop in die maanden is geweest. De gemiddelde TVW van vooral beschut is hierdoor aanzienlijk lager dan geprognostiseerd, nl € 2.000 per plek.

B -2.025

Op basis van ervaringen in 2016 is besloten dat de interne trajectprijs te laten stijgen naar € 1.125. De stijging is noodzakelijk voor het compenseren van het vervallen van toegevoegde waarde van deze doelgroep. Zie toelichting onder ontwikkeltrajecten.

B -875

In 2016 zijn de verwachte salariskosten detachering gebaseerd op 77%, echter sluit dit onvoldoende aan bij het gemiddeld aantal SW medewerkers in het Werkleerbedrijf. De onderschrijding is verplaatsing salariskosten tussen Werkgeversbenadering en Werkleerbedrijf.

L 307

Harmonisatie arbeidsvoorwaarden SW medewerkers Werkleerbedrijf (onderdeel van de overige bedrijfsvoeringskosten)

L -144

In 2016 zijn er extra kosten gemaakt voor o.a. de werkgeversbenadering, communicatie en de pilot iedereen doet mee. De begroting is hier echter niet op aangepast, zodat bij de producten werkgeversbenadering en nieuw beschut sprake is van een onderrealisatie.

L -316

Er wordt jaarlijks een bedrag voor oninbaarheid gestort in de voorziening dubieuze debiteuren. In 2016 is een achterstand ontstaan in de incasso procedure die wordt uitgevoerd door de hosting Bedrijfsvoering. Dit heeft ertoe geleid dat de debiteurenportefeuille aanzienlijk is gestegen. De waarde portefeuille SOW is breder dan het Werkleerbedrijf, maar is excl. uitkeringsdebiteuren.

L -557

afwijking overhead (zie analyse paragraaf bedrijfsvoering)

L 77

overige afwijkingen (vacature 122)

L 133

Totaal Programma werk

-2.064 34.790

Zie voor de analyse van de overhead (per product €77K voordeel) de paragraaf bedrijfsvoering

NB In de loop van 2016 is de invulling van de vacatureruimte ingelopen. Door beperkte financiële sturingsinformatie is pas na besluitvorming van de zienswijze over de resultaatbestemming 2015 ingezet op extra capaciteit. Onderdeel van de inzet is ook de overschrijding op het project voorliggende voorziening. In samenhang met de overhead is de onderschrijding op capaciteit op het programma werk.

1.172

3.2 Programma 2: Participatieactiviteiten en zorg

In onderstaande tabel zijn de beoogde en de gerealiseerde maatschappelijke effecten en bijbehorende prestatiedoelstellingen met betrekking tot dit

programma opgenomen. Tevens is aangegeven in welke mate de doelstellingen zijn bereikt.

Maatschappelijk effect	Prestatiedoelstelling	Stand van zaken	Product	voortgang							
Betere keten van zorg en ondersteuning voor de kwetsbare inwoner MVS	Nulmeting in 2016 In 2018 wordt 50% van de huidige zorgklanten binnen MVS, zonder arbeidsplicht ¹ , geholpen met inzet van eigen kracht en/of een algemene voorziening, ter verhoging van de zelfredzaamheid.	Stroomopwaarts heeft in 2016 drie participatiebeurzen georganiseerd voor cliënten die nog niet betaald aan het werk kunnen maar wel een bijdrage kunnen leveren aan de samenleving.	Inkomensvoorziening (zorg)								
	Nulmeting in 2016 65% van alle uitkeringsgerechtigden zijn in 2018 actief, bijvoorbeeld als vrijwilliger of in een traject. <table border="1"><thead><tr><th>Maassluis</th><th>Vlaardingen</th><th>Schiedam</th><th>Totaal</th></tr></thead><tbody><tr><td>90</td><td>35</td><td>75</td><td>200</td></tr></tbody></table> Onderdeel hiervan in 2016 is 200 uitkeringsgerechtigden met een participatietraject.	Maassluis	Vlaardingen	Schiedam	Totaal	90	35	75	200	Tot en met het vierde kwartaal zijn 450 aanvragen voor een vrijwilligerspremie gedaan. 341 hiervan zijn afgehandeld en deze hebben in 278 gevallen geleid tot een daadwerkelijke uitkering van deze premie. Er is sprake van een toename van uitkeringsgerechtigden in vrijwilligerswerk. Dit wordt veroorzaakt door de inzet van participatietrajecten.	Lokale projecten (WOT)
Maassluis	Vlaardingen	Schiedam	Totaal								
90	35	75	200								
De zorgklanten van Stroomopwaarts zijn tevreden	Klachten: 90% van de klachten worden binnen de wettelijke termijn van 6 weken afgehandeld, maximaal 10% van de klachten komt na klachtafhandeling bij de ombudsman. De gemiddelde afhandeltijd per klacht (momenteel 6,8 uur) neemt af naar 4 uur.	Na interne klachtafhandeling zijn 2 klachten bij de ombudsman gekomen. Beide zaken hebben tot een positief oordeel van de ombudsman geleid. Door de inrichting van het huidige systeem, blijkt het technisch niet mogelijk te zijn om de gegevens met betrekking tot de afhandeling van klachten uit de systemen te halen. Er wordt gewerkt aan een oplossing.	Inkomensvoorziening (zorg)								
	Bezwaren: 80% van de bezwaarschriften wordt binnen de wettelijke termijn afgehandeld, maximaal 30% van de beroepen worden gegrond verklaard.	Door de inrichting van het huidige systeem, blijkt technisch niet mogelijk om de gegevens op dit moment uit de systemen te halen. Dit probleem is niet eenvoudig op te lossen. Er wordt blijvend hard gewerkt aan een oplossing.	Inkomensvoorziening (zorg)								
	Nulmeting in 2016 Zorgklanten beoordelen de diensten van Stroomopwaarts met	In 2017 wordt door het kenniscentrum een klanttevredenheidsonderzoek uitgevoerd.	Inkomensvoorziening								

¹ Op dit moment wordt niet bijgehouden wat de doelgroep zonder arbeidsverplichting aan zorg en/of participatietrajecten volgt

	minimaal gemiddeld een 7,3 in 2018.	(zorg)
	De leesbaarheid van beschikkingen wordt als goed beoordeeld.	Er is een werkgroep ingesteld om de leesbaarheid van beschikkingen te beoordelen en waar nodig te optimaliseren. Hierbij zal een klantenpanel geconsulteerd worden.
		Inkomensvoorziening (zorg)

Wat hebben we hiervoor gedaan?

Het programma Participatieactiviteiten en zorg is onderverdeeld in vijf producten. Onderstaand wordt de voortgang per product toegelicht. Daarbij is de stand van zaken per 31 december aangegeven. Aan het eind van het programma is een financieel overzicht opgenomen.

Bezwaar en klachten.

Bezwaarschriften

Na het verwerken van de achterstanden 2015 is het totaal percentage ontvangen bezwaarschriften in 2016 stabiel gebleven. Mensen zijn mondiger en proberen door in bezwaar te gaan hun gelijk te halen.

Bezwaar 2016	Maassluis	Vlaardingen	Schiedam	SOW
Aantal binnengekomen bezwaren	94	471	570	1135
Aantal bezwaren afgehandeld	66	378	436	880
Aantal lopende bezwaren	28	93	134	255

Beroep 2016	Maassluis	Vlaardingen	Schiedam	SOW
Aantal binnengekomen beroepen	16	61	170	247
Aantal beroepen afgehandeld	11	28	101	140
Aantal lopende beroepen	5	33	69	107

Klachten

Het aantal klachten is in 2016 van vier openstaande klachten toegenomen naar 40 openstaande klachten. Deze toename is te verklaren door een geïntensiverde

inzet om klanten op leerwerktrajecten te plaatsen en maatregelen op te leggen wanneer klanten hier niet aan mee werken.

Twee klachten zijn na interne klachtafhandeling doorgegaan naar de nationale ombudsman. In beide klachten heeft de ombudsman geoordeeld dat Stroomopwaarts juist heeft gehandeld.

In 2016 is de klachtenprocedure gedigitaliseerd. De klachten kunnen hiermee digitaal worden ingediend. Het is echter nog niet mogelijk de afhandeltermijnen te registreren in Civision. Hierdoor is het niet mogelijk inzichtelijk te maken of de beoogde afhandeltermijn is gerealiseerd.

Klachten 2016	Maassluis	Vlaardingen	Schiedam	Algemeen	SOW
Aantal binnengekomen klachten	25	134	105	1	265
Aantal klachten afgehandeld	15	112	103	1	231
Aantal klagers (1 of meerdere keren) gesproken	13	112	81	1	207
Aantal openstaande klachten *)	4	30	6	0	40

3.2.1 Product Armoedevoorziening

Eind 2016 zijn het vernieuwde armoedebelief en het activiteitenplan armoede vastgesteld. Er is een eerste start gemaakt met de implementatie hiervan. Het vernieuwde beleid heeft als uitgangspunt dat de aanpak van armoede en schulden integraal onderdeel uitmaakt van het participatieprogramma. Het is dus minder een voorzieningen- en verstrekkingenbeleid maar meer een instrument om belemmeringen weg te nemen waardoor mensen niet kunnen participeren. Dat gaat leiden tot een verschuiving van interventies (preventie) en aansluiten op

levensgebeurtenissen die kunnen zorgen dat mensen uitgesloten worden van deelname aan de samenleving. Het nieuwe beleid is gericht op gedragsverandering die moet leiden tot een verminderd beroep op specifieke regelingen.

In 2016 zien we nog een stijging van het gebruik van minimaregelingen. Dit wordt veroorzaakt dat mensen langdurig afhankelijk zijn van een uitkering en hierdoor niet slagen een buffer op te bouwen. De hoogte van een uitkering is immers gebaseerd op tijdelijk gebruik. Daarnaast zien we dat meer mensen er niet in slagen de basisuitgaven te kunnen dragen, waardoor meer mensen in schulden raken en ook meer inwoners onder bewindvoering worden geplaatst. Dit is overigens een landelijk beeld.

3.2.2 Product Schuldhelpverlening

Naast de al in de begroting opgenomen prestatiedoelstellingen, zijn bij dit product de volgende doelstellingen opgenomen:

Maatschappelijke effecten	Prestatiedoelstelling	Wat hebben we bereikt	Bereikt niveau
Preventie van schulden	Iedere jongere in de bijstand krijgt gesprek met preventiemedewerker schuldhelpverlening.	Alle jongeren zijn uitgenodigd voor informatiebijeenkomsten en de begeleiding is gestart.	
Tijdige dienstverlening	De maximale wachttijd voor een intake schuldhelpverlening is 4 weken.	We zijn binnen de maximale wachttijd gebleven.	

Stroomopwaarts heeft in 2016 diverse projecten op het gebied schuldhelpverlening ontwikkeld en ingezet. Er zijn budgetadviesgesprekken ingezet waarin cliënten één a twee individuele gesprekken krijgen om te voorkomen dat zij nog grotere financiële problemen krijgen. Bij budgetcoaching krijgen jongeren in individuele gesprekken begeleiding bij het op orde krijgen en

houden van hun financiële huishouding. Daarnaast bood Stroomopwaarts de cursus Omgaan met Geld aan, die door preventiemedewerkers van Stroomopwaarts groepsgewijs is gegeven. De preventiemedewerkers sloten aan bij verschillende projecten van Startpunt Go, zoals Let's Go. Daarnaast is bij verschillende scholen aansluiting gezocht om met name in de eerste en tweede klas MBO lessen te verzorgen over het leren omgaan met geld. Hiermee beogen we een trendbreuk dat schulden een overerfbaar probleem blijft.

Voor de mensen met een WSW-indicatie die bij Stroomopwaarts werken is een project gestart om in overleg met hun werkleider een afspraak te maken met een preventiemedewerker schuldhelpverlening. Van het inlooppreekuur op de diverse Werkleerbedrijflocaties is in 9 maanden in totaal 8 keer gebruik gemaakt. De pilot is per 1 oktober 2016 beëindigd. Het instrument Inlooppreekuur bleek ongeschikt voor deze doelgroep. Wij verwachten dat deze doelgroep meer geholpen is met een actieve doorverwijzing naar schuldhelpverlening door het Werkleerbedrijf. Hierover zijn met de werkleiders van het Werkleerbedrijf werkafspraken gemaakt.

Schuldhelpverlening werkt intensief samen met de wijkteams. In de Westwijk in Vlaardingen zit een medewerker Schuldhelpverlening fulltime op projectbasis. In Schiedam werkt Stroomopwaarts samen in diverse pilots waarbij een medewerker Schuldhelpverlening een of meerdere dagen in het wijkteam werkt. De samenwerking is gericht op een integrale (gezins)aanpak. Daarnaast wordt er samengewerkt met woningbouwcoöperaties om huisuitzetting wegens schulden te voorkomen. De projecten lopen door in 2017.

3.2.3 Product Lokale projecten

Lokale projecten zijn gericht op klantgroep 4, de kandidaten waar voorlopig geen uitstroom naar werk te verwachten is. Aan deze groep worden participatietrajecten aangeboden, waardoor zij actief kunnen deelnemen aan de samenleving en zich op die manier kunnen ontwikkelen. Op deze manier raken mensen uit een isolement en kunnen ze een netwerk opbouwen. Daarnaast bouwen ze weer een dagelijkse structuur op, waardoor ze een stap maken op de participatieladder.

In 2016 heeft Stroomopwaarts zich voornamelijk gericht op de samenwerking met de wijkteams. Ook zijn vanuit de gemeenten meerdere initiatieven gestart en is specifieke aandacht geweest voor de statushouders.

Projecten die zijn ingezet voor de laatste doelgroep zijn: het taalmaatjesproject, het project Broekpolder, waarbij statushouders een werkleertraject is aangeboden en het project Impuls JB12, waarbij mensen, die nu nog onder het COA vallen, versneld worden geïntegreerd door het laten behalen van een VCA². Op sommige projecten is met name ingezet op reeds beschikbare capaciteit, hierdoor zijn er geen extra re-integratie middelen geïnvesteerd.

3.2.4 Product Nieuw beschut

Stroomopwaarts heeft het vraagstuk rondom beschut werk in een pilot vormgegeven. In nauwe samenwerking met de toeleverende (VSO-PRO)scholen is Stroomopwaarts begin 2016 de pilot 'Iedereen doet mee' gestart.

In dit project hebben 22 deelnemers zonder formele indicatie beschut, maar wel de indicatie garantiebanaan een tijdelijke arbeidsovereenkomst bij Stroomopwaarts gekregen. Gedurende het project werkten zij binnen het Werkleerbedrijf binnen Stroomopwaarts op verschillende afdelingen en deden zij ervaring op bij externe bedrijven. Ook kregen zij training in arbeids- en sollicitatievaardigheden.

In dit project heeft Stroomopwaarts de mogelijkheden van de doelgroep onderzocht waarbij gekeken is of een reguliere baan bij een externe werkgever mogelijk is, of een garantiebanaan, een beschutte werkplek of een andere vorm van participatie passend is. Deze aanpak staat bekend als de zogenaamde praktijkroute.

In 2017 wordt besloten hoe er vervolg kan worden gegeven aan dit project.

² VCA: veiligheid Checklist Aannemers

3.2.5 Product Inkomensvoorziening (Zorg)

Stroomopwaarts is aanspreekpunt voor daklozen binnen de MVS-gemeenten. Wij zorgen ervoor daklozen terecht kunnen bij de opvang en dat er bijvoorbeeld een postadres geregeld wordt, zodat er een zorgverzekering kan worden aangevraagd. In 2016 is het aanmerkelijk drukker geworden op het inloopsprekuren voor daklozen. Dit wordt deels veroorzaakt doordat mensen zich niet inschrijven op een tijdelijk adres vanwege de kostendelersnorm. Stroomopwaarts geeft in voorkomende gevallen tijdelijk vrijstelling op de regeling kostendelersnorm om doorstroming naar duurzame woonruimte mogelijk te maken en de druk op voorziening daklozenopvang te verlagen.

Wat heeft het programma Participatie re-integratie gekost?

Overzicht baten en lasten programma 2, Participatie activeren (zorg)

Programma	Rekening 2015			Begroting 2016 na wijziging			Rekening 2016			Toe te lichten verschillen		
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
Participatie activeren (zorg)												
Minima voorziening	-	-905	-905	274	-6.482	-6.208	579	-7.411	-6.832	305	-929	-624
Schuldhelpverlening	-	-1.189	-1.189	-	-2.548	-2.548	-16	-2.392	-2.408	-16	157	140
Lokale projecten (WOT)	-	-677	-677	-	-1.825	-1.825	-16	-1.358	-1.374	-16	467	451
Nieuw beschut	-	-	-	1.086	-2.105	-1.019	351	-1.167	-816	-735	938	202
Inkomensvoorziening (zorg)	-	-743	-743	-	-26.398	-26.398	-16	-60.747	-60.763	-16	-34.349	-34.366
Saldo van baten en lasten:	-	-3.513	-3.513	1.360	-39.357	-37.997	881	-73.075	-72.194	-479	-33.717	-34.196
Mutaties reserves	-	-	-	928	-	-	928	-	-	-	-	-
Gerealiseerd resultaat	-	-3.513	-3.513	2.288	-39.357	-37.997	1.809	-73.075	-72.194	-479	-33.717	-34.196

Toelichting op de verschillen tussen de begroting en de realisatie.

In onderstaande tabel wordt per product toegelicht wat de reden van het saldo is.

Op grond van artikel 25 van het Besluit Begroten en Verantwoorden (BBV), dient van het saldo van baten en lasten per programma in de jaarrekening een analyse van de afwijkingen tussen de begroting na wijziging en de rekening te worden opgenomen.

Analyse afwijkingen begroting na wijziging en realisatie

Wanneer bij bedragen in een tabel een ‘-’ teken wordt gebruikt is sprake van een nadeel, namelijk een hogere last of een lagere baat

Programma Zorg (nadeel 34.196)		Baat of Last	Baten	Lasten
Omschrijving (bedragen x € 1.000)				
Minima voorziening (nadeel 624)				
Uitgaven minimeleiden zijn vooral gestegen vooral door de wettelijke kosten van de bewindvoering en de inrichtingskosten. In 2016 is er een grotere groep statushouders binnengekomen waardoor er meer aanspraak is gemaakt op de inrichtingskosten. De overschrijding is vooral het gevolg van toename van het aantal verstrekkingen door een hoger bereik binnen de doelgroep en stijging van de doelgroep (uitkeringsgerechtigden).		L		-1.163

Vanaf 2016 zijn de drie uitkeringsadministraties geharmoniseerd in systemen en financieel beleid. Conform de BBV voorschriften worden terugvorderingen op het moment opboeking verantwoord als ontvangst. Door de wijziging van systematiek zijn de opbrengsten gestegen.	B	320	
afwijking overhead (zie analyse paragraaf bedrijfsvoering)	L		77
overige afwijkingen vacature en inhuur	L		142
Schuldhelpverlening (voordeel 140)			
afwijking overhead (zie analyse paragraaf bedrijfsvoering)	L		77
overige afwijkingen	L		63
Lokale projecten (voordeel 451)			
Bij het bestedingsplan is besloten om incidenteel extra middelen (circa € 300.000) in te zetten voor participatie trajecten. Door stijging van het aantal uitkeringsgerechtigden is er vooral aandacht gegaan naar activering en zijn er geen nieuwe trajecten ontwikkeld, maar is er meer gericht op groepsaanpak door de participatie beurs.	L		351
afwijking overhead (zie analyse paragraaf bedrijfsvoering)	L		77
overige afwijkingen	L		23
Product Nieuw beschut (voordeel 202)			
Bij de start van Stroomopwaarts was in de ramingen rekening gehouden met de uitvoering nieuw beschut. In 2016 is besloten een pilot uit te voeren, de kosten (werkgeverschap) hiervan zijn bekostigd uit de subsidie sectorplan. De onderrealisatie (exclusief overhead) is ontstaan doordat kosten elders zijn geboekt binnen het Werkleerbedrijf.	L		611
Interne verrekening nog te corrigeren	B	-507	
afwijking overhead (zie analyse paragraaf bedrijfsvoering)	L		77
overige afwijkingen	L		21
Inkomensvoorziening (zorg) (nadeel 34.366)			
De raming voor de inkomensvoorziening zorg voor 2016 is historisch bepaald, uitgaande dat 30% van het klantenbestand een grotere afstand heeft tot de arbeidsmarkt. Het aantal uitkeringsgerechtigden is gestegen, en van deze groep is circa 60% niet direct bemiddelbaar. De gemiddelde uitkeringen is gedaald door o.a. door de inzet van de voorliggende voorzieningen onderzoek. Het betreft hier om een verplaatsing binnen inkomensvoorziening over de programma's heen. De overschrijding is het gevolg van stijging van het aantal uitkeringsgerechtigden, gemiddeld genomen circa 200.	L		-34.469
afwijking overhead (zie analyse paragraaf bedrijfsvoering)	L		77
overige afwijkingen	L		26
Totaal Programma zorg		-187	-34.009

3.3 Overzicht dekkingsmiddelen en de post Onvoorzien

Dekkingsmiddelen (rechtstreeks verwerkt in programma's); (x € 1.000)	#VERW!			Rekening 2016			Toe te lichten verschillen		
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
Bijdragen gemeenten									
- Algemene dienstverlening	30.210	-	30.210	30.210	-	30.210	-	-	-
- Werkleerbedrijf	17.203	-	17.203	17.203	-	17.203	-	-	-
- Inkomensvoorziening	90.737	-	90.737	92.207	-	92.207	1.471	-	1.471
<i>subtotaal bijdragen:</i>	138.149	-	138.149	139.620	-	139.620	1.471	-	1.471
Saldo financieringsfunctie	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Overige dekkingsmiddelen	-	-	-	1.108	-14	1.094	1.108	-14	1.094
Saldo baten en lasten:	138.149	-	138.149	140.728	-14	140.714	2.579	-14	2.565
Mutaties reserves	174	-	-	174	-	-	-	-	-
Gerealiseerd resultaat	138.324	-	138.149	140.902	-14	140.714	2.579	-14	2.565

Het overzicht van dekkingsmiddelen geeft voornamelijk de bijdragen van de gemeenten aan. De bijdragen voor Algemene dienstverlening en Werkleerbedrijf zijn conform begroting bij de gemeente in rekening gebracht. De lasten voor Inkomensvoorziening en Minima voorziening worden per kwartaal afgerekend met de gemeente op basis van realisatie. De post overige dekkingsmiddelen bestaat voornamelijk uit de bijdrage van de gemeenten voor de dotatie aan de voorziening dubieuze uitkeringsdebiteuren (€ 914) en het bedrag dat door Schiedam bij overdracht aan Stroomopwaarts is betaald ter dekking van de loonwaardekorting die contractueel was afgesproken met partijen bij overname van bedrijfsonderdelen van het SW-bedrijf.

Bij de begroting werd rekening gehouden met een tekort van €0,2 miljoen. Deze onttrekking heeft conform begroting plaatsgevonden.

Onvoorzien

Onderstaande posten zijn verwerkt in de overhead en doorbelast naar de diverse programma's en producten

Onvoorziene uitgaven	-	-100	-100	-	-	-	-	100	100
Totaal	-	-100	-100	-	-	-	-	100	100

De post Onvoorziene uitgaven is begroot op € 250 waarvan € 150 is ingezet bij begrotingswijziging binnen de programma's. Resterende post is in 2016 niet aangesproken.

4 Paragrafen

De begroting, en daarmee ook de jaarstukken, bestaat uit programma's en paragrafen. De programma's betreffen het beleid en de uitvoering van dit programma. Paragrafen zijn dwarsdoorsneden van de begroting over bepaalde organisatiebrede onderwerpen als bedrijfsvoering en financiering. Deze zijn bedoeld om onderwerpen die verspreid in de begroting staan, als een geheel weer te geven. Hierbij gaat het vooral om de aspecten met een belang voor de realisatie van de beleidsvoornemens of financieel belang. In de financiële verordening Stroomopwaarts MVS is aangegeven dat de volgende paragrafen in ieder geval moeten worden opgenomen:

- Weerstandsvermogen en risicobeheersing;
- Onderhoud kapitaalgoederen;
- Financiering;
- Bedrijfsvoering.

4.1 Paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing

In deze paragraaf wordt een overzicht gegeven van de belangrijkste risico's voor het primaire proces van Stroomopwaarts. Per risico zijn de beheersmaatregelen benoemd. Vervolgens wordt het weerstandsvermogen van Stroomopwaarts behandeld in relatie tot de genoemde risico's. Tenslotte zal een korte samenvatting van de financiële positie gegeven worden.

Risico's van materieel belang

De risico's zijn geïnventariseerd en benoemd. De risico's zijn beoordeeld aan de hand van een risicotabel, waarbij een score 1 t/m 5 is toegekend voor de kans dat een risico zich voordoet en een score van 1 t/m 5 voor de impact als het risico zich voordoet. Dit leidt tot een puntenscore tussen de 1 en 25. Voor de

jaarstukken zijn de risico's met een score van 10 en hoger aan het eind van deze paragraaf opgenomen. Zie bijlage 1 Risico's bij Paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing. Voor de afdekking van het debiteurenrisico is ultimo 2016 een voorziening gevormd. Daarnaast zijn per balansdatum geen andere risico's van materieel belang bekend.

Risico 2016	Impact score	Toelichting 2016	Beheersingsmaatregelen 2017.	Financieel risico jaarrekening 2016	Financieel risico begroting 2017
Integratie opgave van de drie SW-bedrijven tot één Werkleerbedrijf (WLB) en werkgeversservicepunt / plaatsing administratie (O&U) met (tempo)verschillen in uitvoering arbeidsontwikkeling en kwaliteit bedrijfsvoering in relatie tot strategie en visie van Stroomopwaarts MVS.	15	In 2016 is er gestart met de integratie van de drie SW bedrijven. Harmonisatie van het bedrijfsbureau vanuit één locatie, Centrale aansturing accountmanagement, centrale productieplanning, eenduidige manier orderverwerking. De integratie raakt niet alleen Stroomopwaarts maar ook de hosting bedrijfsvoering en vastgoed van de deelnemende gemeenten. Indien het gezamenlijk belang niet wordt gedeeld, kan de opgave <u>niet</u> worden gerealiseerd.	▪ Zorgvuldige optimalisatie en integratie strategie en procedure(s) en processen (LEAN). ▪ Harmonisatie vervoer indicatie SW ▪ Adequate sturing door management op de integratie en transformatie. Verhogen tempo en arbeidsontwikkeling. ▪ Gezamenlijke visie en uitvoering in de opgave met Hosting bedrijfsvoering (management, staf kwantitatieve en kwalitatieve invulling). ▪ Professionele ondersteuning door bedrijfsvoering. ▪ Synergie in samenwerking met O&U en Instroom ▪ Duidelijke afspraken over onder andere wijze van aanlevering en opdrachtgeverschap O&U met betrekking tot de werkleertrajecten en opdrachtnemerschap Werkleerbedrijf. ▪ Goede en eenduidige communicatie integraal, waaronder gemeenteraden en de diverse doelgroepen. ▪ Rekening houden met de diverse culturen, veranderingsstrategie en management: opleiding en coaching leidinggevenden. ▪ Voldoende (incidentele) middelen voor de harmonisatie ICT systemen (hosting bedrijfsvoering) en implementatie processen binnen Stroomopwaarts (ERP,	255	
					506

Kwaliteit en kwantiteit zijn Onvoldoende, waardoor continuïteit huidige klantbestand (werkgevers/ ondernemers) afneemt. De klanten zijn in dit geval zowel werkgevers, waar SW-medewerkers gedetacheerd of op een andere wijze werkzaam zijn als de opdrachtgevers voor loonwerk.	16	In 2016 was er leegloop in de opdracht portefeuille als gevolg van wegvallen opdrachtgevers door o.a. faillissement, verplaatsing van de opdrachten elders en de invulling van opdrachtgeversrol hosting bedrijfsvoering (gemeenten). Stroomopwaarts heeft in 2016 geïnvesteerd in uitbreiding en professionalisering van accountmanagement.	- Professionele wijze nakomen afspraken: borgen kwaliteit en kwantiteit (resultaatverplichting aangegaan met de klant). - Spreiding orderportefeuille - Nieuwe koers inzetten om te komen tot rendabele PMC's en plaatsingen aangesloten bij de regionale arbeidsmarkt. - Goede en eenduidige communicatie - Voldoende (incidentele) middelen voor investeren digitalisering, nieuwe systemen (ERP, Sero) - Werkgeversaanpak (WSPR)	238
Ontvlechting PIOFACH taken SW-bedrijven en sociale dienst naar hosting bedrijfsvoering MVS. Integratie PIOFACH taken en processen bij hosting bedrijfsvoering, verdeeld over de deelnemende gemeenten. Verbeterslag doorzetten bedrijfsvoering gegeven huidige (verbeter) plannen op dit gebied.	20	In 2016 is de overdracht PIOFACH taken geëvalueerd. Op basis van de uitkomsten evaluatie, worden plannen opgesteld om de PIOFACH dienstverlening te verbeteren.	- Monitoren en sturen op verbeterplannen hosting bedrijfsvoering. - Ontwikkelen prestatie indicatoren en sturen op informatie (dienstverlening en management informatie SOW) - Goede, eenduidige communicatie. - Voldoende (incidentele) middelen voor de harmonisatie ICT systemen (hosting bedrijfsvoering: BI Tool, FIN, DMS) en implementatie processen binnen Stroomopwaarts (PSA).	42
Kwaliteit van huidige (basis)gegevens is soms onvoldoende. Weinig inzicht in huidige situatie voor de te leveren producten en diensten, kwaliteit van dienstverlening, aantallen, kostenniveau, etc.	20	In 2016 zijn de bestaande systemen doorgezet en is beperkte informatie beschikbaar. Het risico is vooral in de haalbaarheid van de oplopende taakstelling, met name vanaf 2017 op SOW en bedrijfsvoering.	- Inrichting procesmanagement SOW - Kwaliteit plan SOW - Monitoren kwaliteit (basis) gegevens, en adequate sturing management SOW en hosting bedrijfsvoering	40
Kwaliteit van personeel is niet voldoende. Zo is er	20	Het risico is met name in de haalbaarheid van de oplopende	Kwaliteit van personeel verhogen door training, opleiding en coaching.	40

onvoldoende personeel met strategisch, innovatief kritisch denkvermogen en leidinggevende kwaliteiten.		taakstelling, met name vanaf 2017 op SOW en bedrijfsvoering.	- Outplacement van onvoldoende geschikt personeel. - Aantrekken en behouden van talent. - Voldoende financiële middelen dienen hiervoor beschikbaar te zijn.	150
Afname SW-bestand en beperkte nieuwe instroom, gecombineerd met doorzetten beweging binnen naar buiten en verkennen PPS samenwerkingsverbanden, gaat leiden tot leegstand/overbodige infrastructuur.	15	In 2016 is het aantal SW minder hard gedaald dan de prognose, echter nieuw beschut is in 2016 nog niet ingezet. Dit heeft nog geen consequenties voor de bedrijfsvoering op korte termijn. Dit risico is onderdeel van de hosting bedrijfsvoering en de vastgoed deelnemende gemeenten. (overhead SOW).	Ontwikkelen visie huisvesting in samenwerking met de gemeenten	
Ontbreken vastgestelde mengpercentage ten aanzien van de omzetbelasting, en vastgestelde fiscale visie ten aanzien van de vennootschapsbelasting	10	In 2016 is er geen onderzoek uitgevoerd naar de btw inrichting financiële administratie. In gesprek met de belastingdienst over de VPB positie Stroomopwaarts.	- Ontwikkelen plan van aanpak hosting bedrijfsvoering / fiscaliteiten - Uitvoeren (interne) fiscaal onderzoek 2017, mogelijk uitkomsten in lopend boekjaar verwerken.	279
TOTAAL				1.550
Algemene dienstverlening				
Inkomensvoorziening (aantal)	10	In 2016 is het aantal uitkeringsgerechtigden gestegen, zodanig dat twee van de deelnemende gemeenten in aanmerking kunnen komen voor de vangnetuitkering.	- Efficiënte en effectieve inzet van de Poort. - Sluitende aanpak jongeren - Actieve werkgeversbenadering voor het creëren en/ of faciliteren van nieuwe plaatsingen - Vernieuwende / innovatieve training voor ontwikkeling klantgroepen i.s.m. Werkleerbedrijf - Handhaving - Specifiek aanpak potentie binnen klantgroep 4, vooral de statushouders.	3.500

Inkomensvoorziening (prijs)	10	De gemiddelde prijs wijkt niet significant af.	▪ Handhaving ▪ Inzet voorliggende voorzieningen ▪ Flexibiliteit in bemiddeling werk (deeltijd)	580
Minima voorziening	10	Aanpassen van de voorzieningen en werkwijze is eind 2016 besloten, implementatie in 2017. Op onderdeel hoger bereik, met als gevolg stijging van de lasten.	▪ Aanpassen werkwijze in de uitvoering ▪ Aanpassen voorzieningen niveau	397
TOTAAL individuele dienstverlening				4.477

Risicomanagement

Een belangrijk punt is het risicobewustzijn in de organisatie van Stroomopwaarts. Het managen van risico's is een integrale verantwoordelijkheid van het management. Om de vinger goed aan de pols te houden zullen de benoemde risico's onderdeel uitmaken van de interne- en externe rapportages van Stroomopwaarts. Zo wordt verzekerd dat er continu aandacht voor is. Ook wordt tijdig melden en bijsturen mogelijk, als risico's zich (dreigen) voor (te) doen.

Weerstandsvermogen

Het financieel weerstandsvermogen van Stroomopwaarts is het vermogen om niet-structurele financiële risico's op te vangen, zonder dat de uitvoering van de taken in het gedrang komt. Het weerstandsvermogen is de relatie tussen de weerstandscapaciteit en de bekende risico's, waarvoor geen afdoende stuur- en beheersmaatregelen kunnen worden getroffen, of waarvoor geen voorzieningen hoeven te worden getroffen. In de begroting is als beheersmaatregel een post Onvoorzien opgenomen voor ontwikkelingen die zich onvoorzien, onmiddellijk en onvermijdbaar voordoen.

In de prognose van de Algemene Reserve is rekening gehouden dat in de eerste jaren sprake zal zijn van een negatieve Algemene Reserve. Deze negatieve Algemene Reserve dient binnen vijf jaar te zijn weggewerkt. Dit betekent dat er geen weerstandsvermogen is om risico's die zich in 2017 voordoen op te vangen. Met de gemeenten is afgesproken dat zij hiervoor als achtervang dienst doen.

Financiële positie

Het BBV (Besluit Begroting en Verantwoording) schrijft met ingang van 2016 voor, dat een aantal kengetallen wordt gepresenteerd. Deze kengetallen geven, samen met de duiding die er aan gegeven wordt, inzicht in de financiële positie. De kengetallen zijn ontwikkeld voor gemeenten, vandaar dat twee van de indicatoren (betrekking hebben op grondexploitaties en belastingcapaciteit) niet van toepassing zijn op Stroomopwaarts.

Kengetal	gerealiseerd 2015	gerealiseerd 2016
Netto schuldquote	6,12%	2,05%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle leningen	6,12%	2,05%
Solvabiliteitsratio	-16,30%	-15,75%
Structurele exploitatieruimte	100,00%	100,00%

Stroomopwaarts begint met een eigen vermogen van nul; dit betekent dat in de eerste jaren geleend moet worden om in het verwachte exploitatietekort te voorzien (zie ook de paragraaf financiering). Daarnaast is de balans erg kort (er zijn – nog – nauwelijks bezittingen) en de procentueel heel hoge en negatieve uitkomst op het kengetal Solvabiliteitsratio is verklaard. Er valt wel duidelijk een trend te herleiden, namelijk dat de scores van jaar op jaar beter worden. Dit is logisch, want zoals in businesscase en in deze begroting zichtbaar is, is er sprake van eerst een tekort en in latere jaren een overschot op de begroting. De financiële positie is dus in het begin op papier niet gunstig: weinig bezittingen, negatief eigen vermogen, wel (korte) schulden. Maar: de gemeenten hebben zich gecommitteerd aan de continuïteit van Stroomopwaarts en gelden als achtervang.

4.2 Paragraaf Onderhoud kapitaalgoederen

In de begroting 2016 is geen paragraaf Onderhoud kapitaalgoederen opgenomen, omdat de aanwezige kapitaalgoederen bij de gemeente zouden achterblijven. Uiteindelijk zijn wel vaste activa van de gemeente overgenomen. Daarom is alsnog een beperkte paragraaf Onderhoud kapitaalgoederen in de jaarstukken opgenomen.

De vaste activa zijn op de balans opgenomen en zijn daar toegelicht. Daarnaast zijn afschrijvingslasten in de jaarrekening verwerkt. Het afschrijvingsbeleid is vastgelegd in de bijlage 1 bij artikel 9 van de Financiële verordening Stroomopwaarts MVS 2015. De tekst hiervan is integraal als Bijlage 2 bij deze jaarstukken opgenomen.

4.3 Paragraaf Financiering

De paragraaf Financiering bevat de verantwoording van activiteiten die met betrekking tot de financiering- of treasuryfunctie zijn uitgevoerd. De financiering- of treasuryfunctie van de gemeenschappelijke regeling is het geheel van activiteiten, dat zich richt op het sturen en beheersen, het verantwoorden over en het toezicht houden op de financiële vermogenswaarden, geldstromen, posities en de hieraan verbonden risico's.

Samengevat

In 2016 zijn door de treasury in totaal 9 geldmarkttransacties uitgevoerd. Het betrof alle korte leningen. In totaal is er in 2016 voor € 22,5 miljoen afgelost en voor € 35 miljoen aangetrokken voor de financiering van de GR. De rente was gemiddeld genomen negatief, waardoor er ongeveer € 4.000 aan rentebaten behaald zijn op de financiering. Bij het uitoefenen van de treasuryfunctie is binnen de wettelijke kaders van renterisico en kasgeldlimiet gebleven. In 2016 is het debiteurenplan opgesteld.

Ontwikkelingen en rentevisie

De rente was in 2016 historisch laag. Voor kort geld staat deze zelfs negatief. Tarieven fluctueerden tussen de 0,0 en -0,38 % voor de kasgeldleningen. Dit leidde tot een klein positief resultaat, zoals hierboven gemeld.

Liquiditeitsrisico

Door het bijhouden van de geldstromen, het houden van treasuryberaden en het werken met prognoses is er in 2016 tijdig voorzien in de liquiditeitsbehoefte van de GR. In 2016 is gestart met het ontwikkelen van een liquiditeitsprognose op maandbasis, welke moet evolueren tot een meerjarige liquiditeitsplanning (MJLP), te gebruiken met ingang van de begroting 2018.

Renterisico en kasgeldlimiet

De Renterisiconorm bepaalt hoeveel de GR maximaal in een jaar aan aflossingen op langlopende leningen mag hebben. Deze norm is gesteld op 20% van de begrotingsomvang. Daar SOW (nog) geen langlopende leningen heeft, is er in de primaire begroting 2016 voor gekozen om hier het minimum aan te houden, zijnde 2,5 miljoen Euro. Er zijn in 2016 geen langlopende leningen afgelost.

De kasgeldnorm bepaalt hoeveel kasgeld (dat is kort geleend geld) de GR gemiddeld mag hebben geleend in een kwartaal, zoals vastgelegd in de wet. De norm is 8,2% van het begrotingstotaal van de GR. Stroomopwaarts is binnen deze wettelijke kaders gebleven, zoals blijkt uit onderstaande tabel:

(bedragen x € 1.000)	eerste Kwartaal	tweede Kwartaal	derde Kwartaal	vierde Kwartaal
Op dagbasis buiten 's Rijks schatkist gehouden middelen	4	925	22	4.411
Drempelbedrag	12.499	12.499	12.499	12.499
Ruimte onder drempelbedrag	12.495	11.574	12.477	8.088
Overschrijding van het drempelbedrag	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.

Debiteurenrisico

In 2016 is de procedure rondom debiteurenbeheer vastgesteld. Aan de voorziening dubieuze debiteuren is €700 gedoteerd. Dit is aanleiding voor nadere analyse van de debiteurenportefeuille in 2017 en periodieke rapportage over bevindingen debiteurenbeheer.

4.4 Paragraaf bedrijfsvoering

Focus bedrijfsvoering 2016

Een complexe organisatie als Stroomopwaarts is gebaat bij een geoliede bedrijfsvoering. De fusie van 6 organisaties naar 1 organisatie waarbij er sprake is van een groot aantal diverse pakketten, processen en systemen vraagt om een prioritering van harmonisatie van deze processen. Hierin zijn in 2016 de eerste stappen gezet.

Begin 2016 is het nieuwe uitkeringsadministratiesysteem (UAS) succesvol geïmplementeerd. Stroomopwaarts was met het project genomineerd voor de computable awards 2016. Aspecten zoals een korte doorlooptijd, het onderscheidend vermogen en de gebruikte implementatieroute waren doorslaggevend voor de nominatie. De behaalde doelstellingen van het project en de snelheid waarmee deze zijn gerealiseerd, hebben er voor gezorgd dat het UAS-project met recht tot de beste ICT-projecten bij de overheid van 2016 behoort.

In 2016 is de visie dienstverlening vastgesteld waarmee we streven naar o.a. digitalisering van processen waar wenselijk en mogelijk. Stroomopwaarts heeft

na de implementatie van het nieuwe UAS geïnvesteerd in het komen tot digitalisering van een aantal processen en de aanschaf van systemen. Enkele voorbeelden hiervan zijn:

- Document Management Systeem (DMS) (aanbestedingsstrategie gereed en verwachte gunning in 2017)
- Het deurwaarderspakket (in 2016 opgeleverd)
- Schuldhulpverlening (verwachte oplevering project 2017)
- De digitale verwerking van facturen, en
- Digitalisering van het aanvraagproces (Plan van Aanpak gereed, waardoor in 2017 gestart kan worden met een aanbestedingstraject.)

In 2016 is ook het project voor de inrichting van een nieuw ERP-systeem gelanceerd. De aanbesteding voor de aanschaf van een nieuw systeem is in voorbereiding. Het project loopt door in 2017.

Daarnaast is de diagnose assessment methodiek, gericht op het meten van arbeidspotentie en ontwikkeling, geïmplementeerd en is de start van het nieuwe instrument Werkstap in voorbereiding. Ook digitaliseert Stroomopwaarts

processen rondom de klantendossiers waardoor klanten straks beter en makkelijker zelf mutaties kunnen doorvoeren.

Bij de uitvoering van deze projecten is Stroomopwaarts afhankelijk van de hosting bedrijfsvoering, waardoor de voortgang van verdere digitalisering een ingewikkeld proces is. Dit komt met name tot uiting bij de meer omvangrijke processen zoals bijvoorbeeld het digitaliseren van managementinformatie en het ERP-systeem.

Naar aanleiding van de bevindingen van de IC-rapportage 2015 en de accountantscontrole 2015 heeft Stroomopwaarts zich gericht op het realiseren van een zichtbare, volledige, juiste en tijdige opbrengstenverantwoording binnen de unit Werkleerbedrijf. Naar aanleiding van diezelfde controle wordt begin 2017 een nieuwe plaatsingsadministratie ingericht.

De managementletter van de externe accountant geeft de wederzijdse afhankelijkheid van gemeenten als hostende partijen en Stroomopwaarts weer. Hierin wordt een gezamenlijk realistisch plan van aanpak opgesteld om te voldoen aan de gewenste informatievoorziening.

In de begroting 2016 zijn een aantal specifieke prestatiedoelstellingen opgenomen. In onderstaande tabel is de stand van zaken per ultimo 2016 weergegeven.

Prestatiedoelstelling bedrijfsvoering	Bereikte resultaten	Bereikt niveau
Het operationaliseren/inregelen van de al opgestelde detail procesbeschrijvingen (DPS'en), de afgesproken governance, de afgesproken kaderstelling, het IC-plan etc. De DPS van Invordering & Terugvordering, applicatiebeheer en uitkeringsadministratie is gereed.	De notitie inzake de processen Werkleerbedrijf en Instroom zijn gereed. Medewerkers worden opgeleid en procesoptimalisatie is gestart. De processen worden beheerd door team kwaliteit.	
Het opstellen van detail procesbeschrijvingen die nog ontbreken, zoals planning & control, AO/IC, maar ook op het gebied van P&O, informatiemanagement, Talent etc. Veelal dienen deze detail procesbeschrijvingen in samenspraak en afstemming met hosting bedrijfsvoering opgesteld te worden.	De productdienstverleningsovereenkomsten (PDC) zijn waar nodig opgesteld en het derde kwartaal herijkt. Het herijken is een proces dat jaarlijks moet worden herhaald,	
Het samen met hosting bedrijfsvoering actualiseren van het huidige concept dienstverleningsovereenkomst/Programma van Eisen en de besluitvorming	De directies bedrijfsvoering van de MVS-gemeenten hebben gezamenlijk besloten de concept dienstverleningsovereenkomst (DVO) niet te actualiseren. De PDC's bieden voldoende	

over deze DVO/PvE (inclusief product/dienstcatalogussen). Het initiatief daarvoor ligt bij hosting bedrijfsvoering.	sturingsmogelijkheden.	
De aanbesteding van het UitkeringsAdministratieSysteem (UAS) en het komen tot een nieuwe ingericht UAS per 1 januari 2016 (dan wel uiterlijk 1 januari 2017).	De aanbesteding is afgerond en op 8 januari 2016 is het systeem succesvol ingevoerd. Met de leverancier zijn we bezig om de UAS steeds verder door te ontwikkelen om te voldoen aan de eisen van de toekomst.	
De verdere applicatierationalisatie. Er zijn al diverse applicaties stopgezet. Naar verwachting kan dit aantal toenemen	Applicatieconsolidatie heeft plaatsgevonden. Na invoer van het nieuwe ERP-systeem wordt in 2018 in samenwerking met hosting ICT nieuw onderzoek verricht.	
Het uitwerken van nu nog ontbrekende kaderstelling SOW zoals debiteurenbeleid SOW en inkoop- en aanbestedingsbeleid SOW.	Het inkoop- en aanbestedingsbeleid is in Q1 vastgesteld. De debiteuren zijn met terugwerkende kracht per 1 januari 2016 overgedragen. Voor de uitvoering van het debiteurenbeleid worden de beleidsregels participatiewet gevolgd.	
Het in kaart brengen en het aanpassen van (verzekerings)contracten specifiek voor SOW.	De contracten zijn aangepast aan de tenaamstelling. De samenvoeging van de verzekeringen is geregeld.	
Het verhelderen en operationeel krijgen van het proces van inkoop en bestellen door hosting bedrijfsvoering voor SOW.	Bureau Inkoop MVS ondersteunt Stroomopwaarts bij het proces van Europese inkoop.	
De governance binnen SOW, binnen hosting bedrijfsvoering en tussen SOW en hosting bedrijfsvoering moet verder uitgewerkt worden. De governance is nu op hoofdlijnen bepaald.	De governance is vastgesteld door de Directieraad en is geïmplementeerd in hosting bedrijfsvoering. De implementatie van de governance is een langdurig proces door de vele betrokkenen bij de aansturing van de hosting.	
Het opstellen van een groeimodel dat voor de bedrijfsvoering wordt voorzien voor de komende jaren. Het groeimodel bestaat uit een aantal ontwikkelingsfasen, te weten: basis op orde, excellente bedrijfsvoering, vernieuwd en innovatief en de optimale partner. Bedrijfsvoering SOW staat nu voor de uitdaging eerst de basis op orde te krijgen vanaf 1 juli 2015.	Met de 'foto' van de bedrijfsvoering is in 2016 een stap genomen in de doorontwikkeling van het groeimodel. De doorontwikkeling gaat over een periode van 5 jaar waarbij Stroomopwaarts afhankelijk is van ontwikkelingen bij hosting bedrijfsvoering.	
Het opstellen en opleveren van (interne en externe) rapportages en het verder ontwikkelen van stuur- en managementinformatie.	De managementinformatie wordt maandelijks verder uitgebreid en aangepast aan de informatiebehoefte. Daarnaast wordt er onderzocht of een online dashboard kan worden gecreëerd. Hiervoor is in 2016 een aanvraag bij hosting ICT gedaan.	
De aanbesteding van de accountant en de opdrachtverlening aan een accountantskantoor.	De aanbesteding is afgerond. De opdracht is gegund aan Deloitte	
Het digitaliseren (web-applicaties) van de processen aan de Poort. (Einddoel over meerdere jaren te bereiken)	Vanuit de resultaatbestemming 2015 zijn middelen beschikbaar gekomen voor het digitaliseren van de processen aan de Poort. Begin 2017 wordt hierover een besluit voorgelegd aan de drie MVS-gemeenten.	

Hosting bedrijfsvoering

In de loop van 2016 is de governance binnen de hosting aangepast. Daarnaast is actief ingezet op het verbeteren van de communicatie en onderlinge afstemming. De tweede helft van 2016 zijn stuurgroepen van start gegaan waarbij de focus is gelegd op het optimaliseren van processen.

Door het gelijktijdig wegvallen van twee sleutelfuncties binnen hosting financiën, vergt de verdere inrichting en uitvoering van de financieel administratieve processen veel extra aandacht. Er ligt een concrete opgave in verbetering van de financiële processen

Formatie

In 2016 heeft in Stroomopwaarts een doorontwikkeling plaatsgevonden. Deze doorontwikkeling heeft voornamelijk betrekking gehad tot aanpassingen in de structuur in de organisatie. Hierdoor zijn afdelingen verplaatst. Deze aanpassingen sluiten aan bij de gewenste efficiëntie. Alle bedrijfsvoeringstaken zijn gecentraliseerd en er is een passende inzet van capaciteit gerealiseerd over de vier locaties van het Werkleerbedrijf. Daarnaast is de beoogde taakstelling voor 2016 gerealiseerd. Er is een reductie in de managementlaag gerealiseerd en door de doorontwikkeling heeft er een verschuiving plaatsgevonden tussen specialistische taken en meer ondersteunende taken.

Tabel Formatie ambtelijk 31 december 2016 (in FTE)

Afdeling	formatie	bezetting	Vacature ruimte	Over-bezetting
Directie	4,40	4,88		-0,48
Bedrijfsvoering	51,50	51,71		-0,21
Instroom	113,45	108,96	4,49	
O & U	77,46	75,08	2,38	
Werkleerbedrijf	64,82	58,56	6,26	
Stroomopwaarts	311,63	299,19	13,13	-0,69

Binnen het Werkleerbedrijf waren begin 2016 nog 53 SW-medewerkers werkzaam met een tijdelijk contract. Het tweede kwartaal 2016 heeft

Stroomopwaarts al deze medewerkers een vast contract aangeboden. Dit leidt tot een langzamere daling van het totale SW-bestand ten opzichte van de bezuinigingsopgave vanuit het Rijk. Echter deze doelgroep zou anders een beroep doen op een uitkering zonder perspectief op betaald werk.

Het vierde kwartaal 2016 zijn de verschillende arbeidsvoorwaarden van de Werkleerbedrijven geharmoniseerd. Na overeenstemming met de vakbond treden de nieuwe geharmoniseerde arbeidsvoorwaarden per 2017 in.

Tabel Bezetting SW 31 december 2016 (in FTE)

Afdeling	bezetting
O&U	209,75
Productie	464,95
Diensten	251,05
Bedrijfsbureau	6,39
Algemeen	4,33
Stroomopwaarts	936,47

Ziekteverzuim

Ondanks de verscherpte focus op het ziekteverzuim onder het SW-personeel is het ziekteverzuim het vierde kwartaal na een lichte daling in het tweede kwartaal wederom licht gestegen. Het gemiddelde ziekteverzuimpercentage over 2016 komt hiermee op 13,88% (2015 14,38%³). Stroomopwaarts behoudt evengoed de ambitie om het ziekteverzuim terug te dringen tot het niveau van de benchmark van 12,5% (SBCM, 2015) of lager. Hiertoe zijn de werkleiders inmiddels getraind en is het nieuwe verzuimbeleid in december 2016 van kracht geworden. Het eerste kwartaal van 2017 zal er veel aandacht worden besteed in de werkoverleggen aan dit nieuwe verzuimbeleid.

³ Informatie 2015 gebaseerd op informatie uit jaarstukken 2015, nl. formatie 31/12/2015 maal genoemd percentage per locatie herleid naar Stroomopwaarts als geheel

Naast aandacht voor het ziekteverzuim is er aandacht besteed aan omgangsvormen. Een deel van het ziekteverzuim dat beïnvloedbaar is, kan immers veroorzaakt worden door gebrek aan werkplezier. Hierin is aandacht besteed aan werken op de werkvloer. Uit het rapport van de vertrouwenspersoon is gebleken dat deze interventie een positief effect heeft op het aantal meldingen.

Het ziekteverzuim onder ambtelijk personeel was in 2016 7%.

In 2016 heeft de aanbesteding van een nieuwe arbodienst plaatsgevonden. De dienstverlener heeft de opdracht gekregen om in 2017 het ziekteverzuim binnen de gehele organisatie nader te analyseren en het onderscheid te maken in langdurig en kort verzuim. Onderdeel van de opdracht is strakker sturen op ziekteverzuim en leidinggevenden te attenderen op instrumenten die zij kunnen gebruiken. Hiermee wordt beoogd nieuwe inzichten te krijgen en het ziekteverzuim terug te dringen.

Analyse overhead (voordeel 774)

Omschrijving (bedragen x € 1.000)

	Baat of Last	Baten	Lasten
Incidentele ICT budget. 2016 stond in het teken van voorbereidende werkzaamheden. Deze werkzaamheden zijn binnen de formatie uitgevoerd. In 2017 zal aanbesteding en aanschaf plaatsvinden. Daarvoor zal het eerder beschikbaar gestelde incidentele budget nodig zijn.	L		1.200
Het spaarverlof is minder teruggelopen dan eerder is geraamd.	B	-208	
Het aantal bezwaar en beroepschriften is gestegen, naast de ingebrekestellingen. Dit heeft geleid tot overschrijding van het budget.	L		-80
Centrale verwerking van individueel keuzebudget en inzet extra personeel geeft overschrijding, en heeft raakvlakken met de vacature ruimte op de producten.	L		-475
De training en opleiding zijn vooral ingezet naar aanleiding van harmonisatie proces en systeem uitkeringsadministratie. Hierdoor zijn de incidentele middelen voor training en opleiding niet besteed. Deze zullen uitwerking krijgen in 2017.	L		349
Overige afwijkingen	L	-11	
Totaal overhead		-219	993
			-208

982

5 Jaarrekening

5.1 Overzicht van het gerealiseerd saldo van baten en lasten met toelichting

5.1.1 Programmarealisatie van baten en lasten

Programma (bedragen x 1.000)	Rekening 2015			Begroting 2016 na wijziging			Rekening 2016		
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
<u>GEREALISEERD SALDO VAN BATEN EN LASTEN</u>									
Participatie re-integratie (werk)	6.573	-26.668	-20.095	14.415	-117.598	-103.183	12.534	-82.213	-69.679
Participatie activeren (zorg)	-	-5.544	-5.544	1.360	-39.357	-37.997	881	-73.075	-72.194
Dekkingsmiddelen	<u>24.645</u>	<u>-1.299</u>	<u>23.346</u>	<u>138.149</u>	<u>-</u>	<u>138.149</u>	<u>140.728</u>	<u>-14</u>	<u>140.713</u>
<i>Gerealiseerd saldo baten en lasten:</i>	31.218	-33.511	-2.293	153.925	-156.955	-3.031	154.143	-155.302	-1.159
<u>TOEVOEGINGEN EN ONTTREKKINGEN RESERVES</u>									
Participatie re-integratie (werk)	-	-	-	1.928	-	1.928	1.928	-	1.928
Participatie activeren (zorg)	-	-	-	928	-	928	928	-	928
Dekkingsmiddelen	<u>8.150</u>	<u>-</u>	<u>8.150</u>	<u>174</u>	<u>-</u>	<u>174</u>	<u>174</u>	<u>-</u>	<u>174</u>
<i>mutaties reserves:</i>	8.150	-	8.150	3.031	-	3.031	3.031	-	3.031
<u>RESULTAAT VAN BATEN EN LASTEN</u>									
Participatie re-integratie (werk)	6.573	-26.668	-20.095	16.344	-117.598	-101.254	14.462	-82.213	-67.750
Participatie activeren (zorg)	-	-5.544	-5.544	2.288	-39.357	-37.069	1.809	-73.075	-71.265
Dekkingsmiddelen	<u>32.795</u>	<u>-1.299</u>	<u>31.496</u>	<u>138.323</u>	<u>-</u>	<u>138.323</u>	<u>140.902</u>	<u>-14</u>	<u>140.888</u>
Gerealiseerd resultaat:	39.368	-33.511	5.857	156.955	-156.955	-0	157.173	-155.302	1.872

5.1.2 Analyse afwijkingen tussen begroting en rekening

Op grond van artikel 25 van het Besluit Begroting en Verantwoording dient bij de programmarekening een analyse te worden opgenomen van de afwijkingen tussen de begroting na wijziging en de programmarekening.

Aan de hand van de analyse van begrote lasten en werkelijke lasten wordt de rechtmatigheid van de uitgaven getoetst. Hierbij wordt op programmaniveau getoetst of de werkelijke lasten niet hoger zijn geweest dan de begrote lasten. Mocht er sprake zijn van hogere werkelijke lasten dan wordt per product geanalyseerd of er sprake is van een onrechtmatige uitgave. In de kadernota Rechtmatigheid heeft de commissie BBV de visie hieromtrent vastgelegd.

De analyse is in het *jaarverslag* per programma opgenomen. In de *jaarrekening* wordt daarom volstaan met een verwijzing naar de programmaverantwoording in het jaarverslag. Per product is een nadere analyse vermeld.

5.1.3 Resultaat incidentele baten en lasten

Op grond van het Besluit Begroting en Verantwoording dient bij de programmarekening een analyse te worden opgenomen van het resultaat incidentele baten en lasten.

In de begroting 2016 zijn op basis van de businesscase en besluiten, de volgende incidentele kosten opgenomen;

- In 2016 een bedrag van € 1,557 miljoen voor inhuur van capaciteit en opleiding en training beschikbaar te stellen. Het budget wordt ingezet op extra benodigde capaciteit (inhuur) als gevolg van de stijging aantal uitkeringsgerechtigden, hogere inzet op de uitvoering in verband met werkwijze SOW. Na het doorlopen van de zienswijze procedure (juli 2016) was de financiële ruimte bekend. Door die doorlooptijd en de tijd die nodig is

om invulling van vacature ruimte te realiseren is onderbesteding ontstaan op de beschikbare middelen.

- In 2016 een bedrag van € 1,3 miljoen voor de noodzakelijke harmonisatie van ICT systemen door hosting bedrijfsvoering en de daarbij horende implementatiekosten binnen Stroomopwaarts. Daarnaast is dit budget bestemd voor de inrichtingskosten/ communicatiekosten stroomopwaarts (huisstijl SOW, waaronder uniforme bedrijfskleding).
- In de business case is uitgegaan van harmonisatie van werkprocessen en de daarbij horende ICT systemen. In 2015 heeft de ICT implementatie van UAS plaatsgevonden, op dit moment vindt de borging van de bijbehorende werkprocessen plaats.
- Vanaf 2016 is, conform vastgesteld in de business case, gewerkt aan de harmonisatie van de (financieel)administratieve systemen. Dit project is gestart samen met hosting Bedrijfsvoering. Voorbereiding bestaat vooral uit inzet van beschikbare capaciteit. Realisatie vindt plaats in 2017.
- De communicatiekosten zijn in 2016 ingezet gericht op het vergroten van de naamsbekendheid van Stroomopwaarts.
- In 2016 is er gestart met de doorontwikkeling en de vertaling naar kernwaarden. Begin 2017 start de organisatie adviseur die dit samen met het management gaat vertalen naar opleiding en ontwikkeling personeel. De inzet in 2016 is gebeurd binnen de bestaande capaciteit.

Programma werk en participatieactiviteiten en zorg	jaarrekening 2016			
	begroot	wijziging	begroot	realisatie
Capaciteitskosten	€ 842	€ 1.557	€ 2.399	€ 1.866
SW salariskosten (onvoorzien)			€ 150	€ 150
Opleiding en ontwikkeling personeel	€ 225		€ 225	€ 0
onvoorzien (generiek)	€ 250	-€ 150	€ 100	
overige kosten		€ 100	€ 100	€ 95
implementatiekosten ICT		€ 1.200	€ 1.200	€ 0
Totaal Incidentele lasten programma	€ 1.317	€ 2.707	€ 4.174	€ 2.111

Overzicht incidentele baten en lasten Stroomopwaarts, Jaarstukken 2016

Incidentele Baten (x € 1.000)			Incidentele Lasten (x € 1.000)		
Omschrijving	Begroot 2016	realisatie 2016	Omschrijving	Begroot 2016	realisatie 2016
			Programma werk en participatieactiviteiten en zorg		
			Capaciteitskosten	2.399	1.866
			SW salariskosten (onvoorzien)	150	150
			Opleiding en ontwikkeling personeel	225	-
			Ondersteuning transformatie	-	
			extra flexibele inhuur	-	
			extra ondersteuning	-	
			toename bestand	-	
			onvoorzien (generiek)	100	
			overige kosten	100	95
			extra ondersteuning hostingfase	-	
			implementatiekosten ICT	1.200	-
			verhuisbewegingen en inrichtingskosten	-	
Totaal Incidentele baten programma	-	-	Totaal Incidentele lasten programma	4.174	2.111
<u>Mutatie reserves</u>			<u>Mutaties reserves</u>		
Programma Re-integratie (werk)	1.928	1.928	Programma Re-integratie (werk)		
Programma Participatieactiviteiten en zorg	929	929	Programma Participatieactiviteiten en zorg		
Programma Dekkingsmiddelen			Programma Dekkingsmiddelen		
Begrotingssaldo t.l.v algemene reserve	174	174	Begrotingssaldo t.g.v. algemene reserve	-	-
Totaal Incidentele baten reserves	3.031	3.031	Totaal Incidentele lasten reserves	-	-
Totaal Incidentele baten	3.031	3.031	Totaal Incidentele lasten	4.174	2.111

Genoemde begrote bedragen zijn na begrotingswijzigingen

5.1.4 Wet Normering Topinkomens

Per 1 januari 2013 is de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) ingegaan. Deze verantwoording is opgesteld op basis van de volgende op de gemeenschappelijke regeling Stroomopwaarts MVS van toepassing zijnde regelgeving: Het algemene WNT-maximum.

Het bezoldigingsmaximum in 2016 voor de gemeenschappelijk regeling Stroomopwaarts MVS is € 179.000. Het weergegeven individuele WNT-maximum is berekend naar rato van de omvang (en voor topfunctionarissen tevens de duur) van het dienstverband, waarbij voor de berekening de omvang van het dienstverband nooit groter kan zijn dan 1,0 fte.

De leden van het DB en AB ontvangen geen beloning

Tabel: Bezoldiging topfunctionarissen 2016 (bedragen x € 1)

	D.J.N.M. Curfs 2015	D.J.N.M. Curfs 2016
Functie(s)	Directeur	Directeur
Duur dienstverband	1/6 - 31/12	1/1 - 31/12
Omvang dienstverband (in fte)	1,0	1,0
Gewezen topfunctionaris?	nee	nee
Echte of fictieve dienstbetrekking?	Echt	Echt
Zo niet, langer dan 6 maanden binnen 18 maanden werkzaam?	n.v.t.	n.v.t.
Individueel WNT-maximum⁴	89.000	179.000
Bezoldiging		
Beloning	53.948	124.335
Belastbare onkostenvergoedingen	3.390	0
Beloningen betaalbaar op termijn	<u>5.855</u>	<u>15.006</u>
<i>Subtotaal⁵</i>	<i>63.193</i>	<i>139.341</i>
-/- Onverschuldigd betaald bedrag	-	-
Totaal bezoldiging	63.193	139.341
Er is <u>geen</u> sprake van een overschrijding.		

⁴ Het individueel WNT-maximum is naar rato van de functieduur berekend.

⁵ Het subtotaal wordt hier opgenomen inclusief een eventueel onverschuldigd betaald bedrag. Dat bedrag is nihil.

5.2 Balans met toelichting

5.2.1 Balans

BALANS					Gemeenschappelijke regeling Stroomopwaarts MVS				
(bedragen x €1.000)	Openingsbalans				(bedragen x €1.000)	Openingsbalans			
ACTIVA	31-12-2015		31-12-2016		PASSIVA	31-12-2015		31-12-2016	
VASTE ACTIVA					VASTE PASSIVA				
<u>Materiële vaste activa</u>					<u>Eigen vermogen</u>		(2.293)		(3.452)
investeringen met economisch nut		535		390	<u>Algemene reserve</u>	(8.150)		(5.324)	
					<u>Bestemmingsreserves</u>	0		0	
					<u>Gerealiseerd resultaat</u>	5.857		1.872	
<u>Financiële vaste activa</u>					<u>Voorzieningen</u>		1.014		797
N.v.t.					<u>Voorzieningen voor verplichtingen en verliezen en risico's</u>	1.014		797	
					<u>Voorziening ter egalisatie van kosten</u>	0		0	
					<u>Vaste schuld</u>		0		0
					N.v.t.				
Totaal vaste activa		535		390	Totaal vaste passiva		(1.279)		(2.655)
VLOTTENDE ACTIVA					VLOTTENDE PASSIVA				
<u>Voorraden</u>		99		98	<u>Netto vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan 1 jaar</u>		6.622		19.247
Grond- en hulpstoffen	98		97		<u>Overige kasgeldleningen</u>	2.500		12.500	
onderhanden werk	1		1		<u>Overige schulden</u>	4.122		6.747	
<u>Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan 1 jaar</u>		12.000		20.234	<u>Overlopende passiva</u>		8.728		5.184
<u>Vorderingen op openbare lichamen</u>	3.836		3.596		<u>Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen.</u>	4.522		5.113	
Rekening-courantverhouding met het Rijk	4.065		4.484		De van Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren.	0		0	
Overige vorderingen	4.100		12.154		<u>Overige vooruitontvangen bedragen</u>	4.206		71	
Liquide middelen (kas, banksaldi)		1.018		1.074					
<u>Overlopende activa</u>		420		(21)					
Overige overlopende activa	420		(21)						
Totaal vlottende activa		13.536		21.386	Totaal vlottende passiva		15.350		24.431
TOTAAL-GENERAAL		14.071		21.776	TOTAAL-GENERAAL		14.071		21.776

5.2.2 Toelichting op de balans

A. Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

INLEIDING

De jaarrekening is opgemaakt met inachtneming van de voorschriften die het besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten daarvoor geeft.

ALGEMENE GRONDSLAGEN VOOR HET OPSTELLEN VAN DE JAARREKENING

De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vindt plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij het desbetreffende balanshoofd anders is vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarden.

De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Personeelslasten worden in principe toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Als gevolg van het formele verbod op het opnemen van voorzieningen c.q. schulden uit hoofde van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume, worden sommige personele lasten toegerekend aan de periode waarin uitbetaling plaatsvindt. Daarbij moet worden gedacht aan componenten, zoals overlopende vakantiegeld- en verlofaanspraken.

BALANS

VASTE ACTIVA

Materiele vaste activa met economisch nut

Regels voor waardering en afschrijving zijn vastgelegd in de Financiële verordening Stroomopwaarts MVS 2015. De activa zijn gewaardeerd tegen de oorspronkelijke aanschafwaarde, zijnde de verkrijging- of vervaardigingsprijs bij de gemeenten Maassluis, Vlaardingen en Schiedam. Slijtende investeringen worden vanaf het jaar volgend op ingebruikneming lineair afgeschreven in de verwachte gebruiksduur, waarbij rekening wordt gehouden met een eventuele restwaarde. Het afschrijvingsbeleid is vastgelegd in de bijlage 1 bij artikel 9 van genoemde verordening. De tekst hiervan is integraal als bijlage 2 bij deze jaarstukken opgenomen.

In de toelichting op de balans is onder de Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling aangegeven dat de tekst van het afschrijvingsbeleid uit de Financiële Verordening als bijlage is opgenomen. Onderstaand volgt de integrale tekst.

In de Financiële verordening Stroomopwaarts MVS 2015 is in artikel 9 het beleid over de waardering en de afschrijving vaste activa beschreven. De afschrijvingsmethode is als bijlage 1 bij verordening opgenomen en luidt als volgt:

Afschrijvingsbeleid materiële vaste activa met economisch nut

De volgende materiële vaste activa worden lineair afgeschreven in:

- a. 40 jaar: (nieuwbouw) kantoren en bedrijfsgebouwen;
- b. 25 jaar: renovatie kantoren en bedrijfsgebouwen;
- c. 15 jaar: technische installaties in kantoren en bedrijfsgebouwen;
- d. 10 jaar: nieuwbouw tijdelijke kantoren en bedrijfsgebouwen;
- e. 10 jaar: veiligheidsvoorzieningen kantoren en bedrijfsgebouwen;
- f. 10 jaar: mechanische installaties en machines;
- g. 10 jaar: kantoormeubilair;
- h. 10 jaar: aanhangwagens en zware motorvoertuigen;

- i. 5 jaar: telefooninstallaties;
- j. 5 jaar: personenauto's en lichte motorvoertuigen;
- k. 5 jaar: gereedschappen;
- l. 5 jaar: automatiseringsapparatuur;
- m. 5 jaar: software gemeentelijke applicaties;
- n. 5 jaar: software kantoorautomatisering;
- o. Activa die niet in onder a t/m n vallen worden afgeschreven o.b.v. technische levensduur.

VLOTTENDE ACTIVA

Voorraden

Grond- en hulpstoffen (magazijnvoorraden) worden gewaardeerd tegen standaard verrekenprijzen, die zijn gebaseerd op de gemiddelde betaalde inkoopprijs. Verschillen tussen de standaard verrekenprijs en betaalde inkoopprijs worden als resultaat verantwoord. Incourante voorraden worden afgewaardeerd naar marktwaarde. Overige voorraden worden gewaardeerd tegen verkrijgingprijs dan wel lagere marktwaarde. Gereed product wordt gewaardeerd tegen de kostprijs of tegen de marktwaarde indien de marktwaarde lager is dan de kostprijs.

Vorderingen

De vorderingen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde. Voor verwachte oninbaarheid is een voorziening in mindering gebracht. De voorziening wordt statisch bepaald op basis van de geschatte inningskansen.

Liquide middelen en overlopende posten

Deze activa worden tegen nominale waarde opgenomen.

VASTE PASSIVA

Algemene reserve

In algemene reserve is in 2015 gevormd op basis van de begroting, waarmee een negatieve reserve is ontstaan. Met de gemeenten is afgesproken dat

Stroomopwaarts de algemene reserve in maximaal vijf jaar na de start van de organisatie terugbrengt naar nul.

Voorzieningen

Voorzieningen worden gewaardeerd op het nominale bedrag van de betrokken verplichting c.q. het voorzienbare verlies. De voorziening voor dubieuze debiteuren wordt aan de actiefzijde van de balans in mindering gebracht op de post Overige vorderingen.(dynamisch bepaald)

Vaste schuld

Stroomopwaarts heeft geen vaste schuld.

VLOTTENDE PASSIVA

De vlottende passiva worden gewaardeerd tegen de nominale waarden.

B. Toelichting per balanspost

ACTIVA

VASTE ACTIVA

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa bestaan uit de volgende onderdelen:

	Balanswaarde 31.12.2015	Balanswaarde 31.12.2016
Investerings met een economisch nut	535	390
Totaal	535	390

Onderdelen en verloop van de boekwaarde van de overige investeringen met een economisch nut:

	Balans- waarde 31.12.2015	invester- ring	desin- vestering	afschrij- vingen	duurzame waarde- vermindering	Balans- waarde 31.12.2016
Vervoermiddelen	206	86		82		210
Machines, apparaten en installaties	258	22		151		129
Overige materiële vaste activa	72	0		20		51
Totaal	535	108	0	253	0	390

In 2016 zijn vaste activa die bij overname van de gemeente een boekwaarde onder de €10.000 vertegenwoordigden afgeschreven tot boekwaarde nul.

Financiële vaste activa

Niet van toepassing.

VLOTTENDE ACTIVA

Vorraden

De in de balans opgenomen voorraden worden uitgesplitst naar de volgende categorieën:

	Balanswaarde 31.12.2015	Balanswaarde 31.12.2016
Grond- en hulpstoffen	98	97
Onder handen werk	1	1
Totaal	99	98

Uitzettingen korter dan 1 jaar

De in de balans opgenomen uitzettingen met een looptijd van kleiner dan 1 jaar kunnen als volgt gespecificeerd worden:

	Balanswaarde 31.12.2015	Boekwaarde 31.12.2016	Voorziening oninbaarheid	Balanswaarde 31.12.2016
Overige vorderingen:				
Handelsdebiteuren	3.730	9.113	-1.027	8.086
Inkomensdebiteuren		15.024	-11.215	3.810
Overig	370			258
Uitzettingen in 's Rijks schatkist met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	4.065	4.484	n.v.t.	4.484
Vorderingen op openbare lichamen	3.836	3.596	n.v.t.	3.596
Totaal	12.000	32.218	-12.242	20.234

Voor de afdekking van de risico's van uitzettingen korter dan een jaar, is voor het afschrijven van dubieuze debiteuren een voorziening getroffen.

Toelichting uitzettingen in 's Rijks schatkist

Op basis van artikel 52c in het BBV dient het drempelbedrag, waarboven de gemeente overtollige middelen bij het 's Rijks schatkist aanhoudt, te worden vermeld, evenals een overzicht met het gemiddelde banksaldo per kwartaal. Het drempelbedrag (8,2% van het begrotingstotaal) wordt als volgt berekend: € 152,424 miljoen x 8,2% = € 12,499. De drempel is in 2016 niet overschreden

Aangehouden banksaldo versus drempelbedrag.

(bedragen x € 1.000)	eerste Kwartaal	tweede Kwartaal	derde Kwartaal	vierde Kwartaal
Op dagbasis buiten 's Rijks schatkist gehouden middelen	4	925	22	4.411
Drempelbedrag	12.499	12.499	12.499	12.499
Ruimte onder drempelbedrag	12.495	11.574	12.477	8.088
Overschrijding van het drempelbedrag	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.

Liquide middelen

Het saldo van de liquide middelen bestaat uit de volgende componenten:

	Balanswaarde 31.12.2015	Balanswaarde 31.12.2016
Kas	11	6
Bank	1.014	1.000
Kruisposten	(8)	69
Totaal	1.018	1.074

Overlopende activa

De post overlopende activa kan als volgt onderscheiden worden:

	Balanswaarde 31.12.2015	Balanswaarde 31.12.2016
Overige nog te ontvangen bedragen en vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen	420	(21)
Totaal	420	-21

PASSIVA

VASTE PASSIVA

Eigen vermogen

Het in de balans opgenomen Eigen vermogen bestaat uit de volgende posten:

	Balanswaarde 31.12.2015	Balanswaarde 31.12.2016
Algemene reserve	-8.150	-5.324
Bestemmings reserves	0	0
Gerealiseerd resultaat	5.857	1.872
Totaal	-2.293	-3.452

Het verloop van de algemene reserve in 2016 wordt in onderstaand overzicht weergegeven.

	Balanswaarde 31.12.2015	Toevoegingen	Onttrekking	Bestemming resultaat vorig jaar	balanswaarde 31.12.2016
Algemene reserve	-8.150	0	3.031	5.857	-5.324
Totaal	-8.150	0	3.031	5.857	-5.324

Voorzieningen

Er is één voorziening getroffen voor verplichtingen, verliezen en risico's. Het betreft de voorziening voor niet opgenomen spaarverlof. De stand en het verloop van deze voorziening is als volgt.

	Balanswaarde 31.12.2015	Toevoeging	Aanwending	Vrijgevallen bedragen	balanswaarde 31.12.2016
Voorziening spaarverlof personeel	1.014	0	217	0	797
Totaal	1.014	0	217	0	797

Voorziening verwerkt aan de actiefzijde van de balans.

Een voorziening wordt aan de actiefzijde van de balans verwerkt indien sprake is van een correctie op de balanswaarde. Dergelijke voorzieningen zijn de voorzieningen dubieuze debiteuren. Deze voorzieningen worden in mindering gebracht op de waarde van de posten debiteuren onder de balanspost Overige vorderingen.

Het verloop van de voorzieningen verwerkt aan de actiefzijde van de balans in 2016 wordt in onderstaand overzicht weergegeven.

	Balanswaarde 31.12.2015	Toevoeging	Aanwending	balanswaarde 31.12.2016
Voorziening dubieuze handelsdebiteuren	470	557	0	1.027
Voorziening dubieuze uitkeringsdebiteuren (verwerkt onder Overige vorderingen)	0	11.215	0	11.215
Totaal	470	11.772	0	12.242

De voorziening dubieuze uitkeringsdebiteuren is in 2016 gevormd na de overdracht van de uitkeringsdebiteuren vanuit de gemeenten.

Vaste schulden

Niet van toepassing.

VLOTTENDE PASSIVA

Netto vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan 1 jaar

De specificatie van de netto vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan 1 jaar, is als volgt:

	Balanswaarde 31.12.2015	Balanswaarde 31.12.2016
Kasgeldlening	2.500	12.500
Overige schulden	4.122	6.747
Totaal	6.622	19.247

Overlopende passiva

De specificatie van de post overlopende passiva is als volgt:

	Balanswaarde 31.12.2015	Balanswaarde 31.12.2016
Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd	4.522	5.113
Van Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel	0	0
Overige vooruit ontvangen bedragen die ten bate van volgende begrotingsjaren komen	4.206	71
Totaal	8.728	5.184

NIET UIT DE BALANS BLIJKENDE VERPLICHTINGEN (x € 1.000)

Er is geen sprake van verplichtingen die voor langere duur dan 12 maanden zijn aangegaan

NIET UIT DE BALANS BLIJKENDE RECHTEN (x € 1.000)

Stroomopwaarts participeert in het ESF-project actieve inclusie. Er zijn nog geen voorschotten aangevraagd. Op grond van de huidige verantwoording bedraagt de declaratie tot en met 31 december 2016 €1 miljoen

5.3 Toelichting op de reserves en voorzieningen

Hier volgt een specificatie per reserve en per voorziening

RESERVES

Algemene reserve	Begroting 2016	Realisatie 2016	Stand
Doel: Doordat de aanloopkosten ten laste van het eigen vermogen worden gebracht, ontstaat een negatieve reserve. Op basis van de begroting 2015 wordt verwacht dat het negatieve saldo in 2020 zal zijn terugverdiend.			
Ingesteld: AB, 6 oktober 2015			
Saldo 31 december 2015			-8.150
<u>Toevoegingen</u>			
Gerealiseerd resultaat 2015	-	5.857	
			5.857
<u>Onttrekkingen</u>			
Primaire begroting 2016	174	174	
Extra capaciteit i.v.m stijging aantal uitkeringsgerechtigden en inzet training nieuwe uitkeringsadministratie	1.557	1.557	
Harmonisatie ICT systemen en communicatie	1.300	1.300	
			3.031
Saldo 31 december 2016			-5.324

VOORZIENINGEN VERPLICHTINGEN, VERLIEZEN EN RISICO'S

Voorziening spaarverlof personeel	Begroting 2016	Realisatie 2016	Stand
Doel: Een voorziening voor kosten i.v.m. piekbelasting als gevolg van opname van spaarverlof.			
Ingesteld: bij de jaarrekening 2015			
Saldo 31 december 2015			1.014
<u>Toevoegingen</u>			
	-	-	
<u>Benutting</u>			
Afbouw spaarverlof door opname	217	217	
			217
Saldo 31 december 2016			797

VOORZIENING DIE AAN DE ACTIEFZIJDE VAN DE BALANS IS VERWERKT

Voorziening dubieuze debiteuren	Begroting 2016	Realisatie 2016	Stand
Doel: Een voorziening treffen voor verwachte oninbaarheid van vorderingen			
Ingesteld: bij de openingsbalans 1 juli 2015			
Saldo 31 december 2015			470
<u>Toevoegingen</u>			
Handelsdebiteuren	-	557	
Uitkeringsdebiteuren		11.215	
			11.772
<u>Aanwending</u>			
	-	-	-
Saldo 31 december 2016			12.242

6 Bijlagen

6.1 Bijlage 1: Tabellen Programma verantwoording

6.1.1 Product Inkomensvoorziening

Aantal uitkeringen per 31 december 2016					
Regeling	Groep	Maassluis	Vlaardingen	Schiedam	SOW
Participatiewet	Basis personen < 21 jaar	14	36	24	74
Participatiewet	Basis personen 21 tot 27 jaar	50	150	144	344
Participatiewet	Basis personen 27 tot AOW-leeftijd	757	2.317	2.405	5.479
Participatiewet	Basis personen in inr.verbl.	18	21	35	74
Participatiewet	Krediethypotheek	0	2	3	5
Participatiewet	BBZ	3	2	6	11
IOAW/IOAZ	IOAW	40	100	168	308
IOAW/IOAZ	IOAZ	2	4	7	13
Totaal		884	2.632	2.792	6.308

Gemiddeld percentage uitkeringsgerechtigden Participatiewet & IOAW/IOAZ in verhouding tot aantal inwoners (Bron: CBS 01-03-2016)

	Percentage 2015	Inkomens-voorziening	Inwoners	Percentage 2016
SOW	3,25%	6.308	181.348	3,48%
Maassluis	2,56%	884	32.341	2,73%
Vlaardingen	3,32%	2.632	71.852	3,66%
Schiedam	3,48%	2.792	77.155	3,62%

6.1.2 Product Ontwikkeling

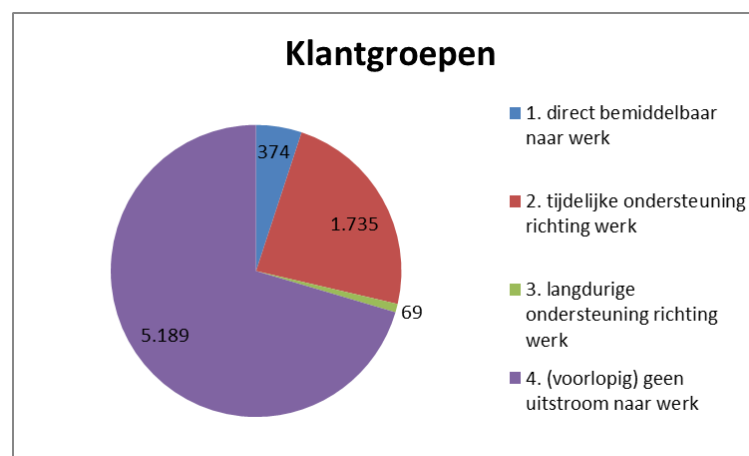
Tabel uitstroom naar werk

Uitstroom vanwege aanvaarding van regulier werk		
	Aantal	Cumulatief
SOW Q1	71	71
SOW Q2	57	128
SOW Q3	64	192
SOW Q4	150	342
Totaal	342	342

Tabel gemiddeld percentage uitkeringsgerechtigden met parttime inkomsten t.o.v. het totaal aantal uitkeringsgerechtigden (= parttime uitstroom) 2016

	2015 % partt. Inkomsten	aantal parttime inkomsten	aantal inkomens- voorzieningen	2016 % partt. Inkomsten
SOW	10,17%	515	6.277	8,20%
Maassluis	11,94%	99	876	11,27%
Vlaardingen	10,14%	210	2.615	8,04%
Schiedam	9,66%	206	2.786	7,38%

Klantgroep	Fase Bemiddeling	Aantal
Groep 1.	direct bemiddelbaar naar werk	374
Groep 2.	tijdelijke ondersteuning richting werk	1.735
Groep 3.	langdurige ondersteuning richting werk	69
Groep 4.	(voorlopig) geen uitstroom naar werk	5.189
Totaal		7.367

6.1.3 Product Armoedevoorziening

Opgave aan CBS geclusterde uitgaven bijzondere bijstand 2016				
	Maassluis	Vlaardingen	Schiedam	SOW
code niet ingevuld	€ 0	€ 4.057	€ 3.449	€ 7.507
directe levensbehoeften	€ 28.658	€ 61.015	€ 88.594	€ 178.267
voorzieningen voor het huishouden	€ 407	€ 9.591	€ 1.943	€ 11.941
voorzieningen voor wonen	€ 157.927	€ 134.986	€ 264.887	€ 557.799
voorzieningen voor opvang	€ 79	€ 13.036	€ 5.876	€ 18.991
kosten uit maatschappelijke zorg	€ 76.892	€ 103.396	€ 67.525	€ 247.812
financiële transacties	€ 36.220	€ 83.962	€ 103.931	€ 224.114
uitstroombevordering	€ 1.939	€ 4.477	€ 3.983	€ 10.399
medische dienstverlening	€ 2.541	€ 477	€ 35.421	€ 38.438
overige kostensoorten	€ 217.205	€ 623.862	€ 509.295	€ 1.350.362
kosten wel in statistiek maar geen bijz bijst	€ 0	€ 3.337	€ 654	€ 3.990
individuele inkomenstoelage	€ 199.570	€ 562.636	€ 492.027	€ 1.254.233
individuele studietoelage	€ 1.225	€ 3.775	€ 1.510	€ 6.510
collectieve aanv. zorgverzekering	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
	€ 722.664	€ 1.608.606	€ 1.579.095	€ 3.910.364

6.1.4 Product Schuldhulpverlening

Aantallen Schuldhulpverlening		
	2015 2e hj	2016
Aanmeldingen		
Maassluis	101	166
Vlaardingen	225	532
Schiedam	307	665
Totaal SOW	633	1363
Intakes		
Maassluis	19	79
Vlaardingen	115	205
Schiedam	127	211
Totaal SOW	261	495
Start Schuldregeling		
Maassluis	5	59
Vlaardingen	75	81
Schiedam	116	146
Totaal SOW	196	286

Tabel lokale projecten 2016

Instrument	Toelichting	Begroting	Realisatie
Wijkaanpak (salarislasten)	Salarissen, sociale lasten en reis- en verblijfskosten vast personeel	p.m.	0
	Lokale projecten in Maaassluis - totaal	160	93
	Trajecten Sluispolder	40	0
	Opvang Statushouders		
Wijkaanpak Maassluis	Dit project wordt uitgevoerd binnen de formatie van Stroomopwaarts. Daardoor worden de kosten niet specifiek zichtbaar. Lokale projecten worden niet als maatwerk afgerekend	60	60
	Formulierenbrigade	55	33
	nog te besteden	5	0
	Lokale projecten in Vlaardingen – totaal	320	244
	“Vlaardingen werkt” Het doen van nuttige maatschappelijke werkzaamheden voor en met wijkbewoners. Er is plaats voor 50 uitkeringsgerechtigden met een grote afstand tot de arbeidsmarkt.	97	62
Wijkaanpak Vlaardingen	ID banen – loonkostensubsidie vangnetbanen	225	182
	Formulierenbrigade	92	0
	Tekort	-94	
	Lokale projecten in Schiedam - totaal	320	161
	Actief in en voor Schiedam	p.m.	29
	Lets Ruilwinkel	p.m.	20
Wijkaanpak Schiedam	Uitbreiding project Schielanders (Irado)	p.m.	0
	Pilot vroegtijdig signaleren en voorkomen van huisuitzettingen	p.m.	0
	Formulierenbrigade	65	33
	Fietsenstalling Schiedam	p.m.	78
TOTAAL		800	498

6.2 Bijlage 2 Realisatie Minimabeleid per gemeente

Maassluis	2016		
	Begroting	Realisatie	Voordeel(+) Nadeel(-)
Bewindvoeringskosten			
Budget beheer /Bewindvoeringkosten rechtelijk		-121	
Budget beheer /Bewindvoeringkosten niet rechtelijk		-84	
Subtotaal	-162	-205	-43
Preventie			
Individuele inkomenstoeslag		-204	
Subtotaal	-130	-204	-74
Activering			
Vrijwilligers bonus		-7	
Subtotaal	-5	-7	-2
Participatie kinderen			
Maatschappelijk kids		-75	
Subtotaal	-105	-75	30
Gezondheid			
CAV regeling		-206	
Overige kosten		-2	
Subtotaal	-156	-208	-52
Huisraad			
Kosten inrichting huisraad		-263	
Subtotaal	-96	-263	-167
Bijzondere bijstand			
Diversen		-160	
Subtotaal	-90	-160	-70
Totaal uitgaven	-744	-1.122	-378
Debiteuren opboekingen	40	318	278
Totaal minimabeleid	-704	-804	-100

Toelichting uitputting minimabeleid Maassluis

Stijging is gevolg van de grote doelgroep. Dit is met name te zien in het aantal verstrekkingen individuele inkomenstoeslagen en de instroom van vluchtelingen door de stijging van de inrichtingskosten in combinatie met de opboeking van de leenbijstand.

Voor 2017 is ook door de wijzing van het beleid voor de bewindvoering een daling te verwachten

In 2016 is het activiteitenplan vastgesteld. In dit plan was al een financieel risico verwacht

Vlaardingen	2016			Voordeel(+) Nadeel(-)
	Begroting	Realisatie		
Bewindvoeringskosten				
Budget beheer /Bewindvoeringkosten rechtelijk	-304	-507		
Budget beheer /Bewindvoeringkosten niet rechtelijk	-76	-70		
Subtotaal	-380	-577		-197
Preventie				
Individuele inkomens toeslag		-568		
Subtotaal	-465	-568		-103
Activering				
Vrijwilligers bonus	-19	-24		
Subtotaal	-19	-24		-5
Participatie kinderen				
AMC		-18		
Maatschappelijk kids		-201		
Subtotaal	-239	-219		20
Gezondheid				
CAV regeling	-495	-495		
Overige kosten		-1		
Subtotaal	-495	-496		-1
Huisraad				
Kosten inrichting huisraad	-106	-112		
Subtotaal	-106	-112		-6
Bijzondere bijstand				
Diversen		-342		
Subtotaal	-312	-342		-30
Totaal uitgaven	-2.016	-2.338		-322
Debiteuren opboekingen	90	107		17
Totaal minimabeleid	-1.926	-2.231		-305

Toelichting uitputting minimabeleid Vlaardingen

Het bereik is vergroot; er is veel aandacht geweest voor communicatie. Hierdoor is het aantal verstrekkingen toegenomen. Ook de verandering van de inkomensgrens draagt hier aan bij. Een toename van het aantal verstrekkingen is voornamelijk te zien in de individuele inkomens toeslag.

Er is de afgelopen jaren een toename te zien in de bewindvoeringskosten. Dit is gevolg van de wetgeving. In 2017 gaan we beleid maken om goedkopere instrumenten in te zetten.

Schiedam	2016			Voordeel(+) Nadeel(-)
	Begroting	Realisatie		
Bewindvoeringskosten				
Budget beheer /Bewindvoeringkosten rechtelijk	-300	-459		
Budget beheer /Bewindvoeringkosten niet rechtelijk	-60	-116		
Subtotaal	-360	-575		-215
Preventie				
Individuele inkomens toeslag	-305	-497		
Subtotaal	-305	-497		-192
Activering				
Vrijwilligers bonus	-30	-39		
Subtotaal	-30	-39		-9
Participatie kinderen				
Maatschappelijk kids	-298	-219		
Subtotaal	-298	-219		79
Gezondheid				
CAV regeling	-418	-434		
Overige kosten		-36		
Subtotaal	-418	-470		-52
Huisraad				
Kosten inrichting huisraad	-186	-157		
Subtotaal	-186	-157		29
Bijzondere bijstand				
Diversen	-219	-412		
Subtotaal	-219	-412		-193
Totaal uitgaven	-1.816	-2.369		-553
Debiteuren Opboekingen	100	126		26
Totaal minimabeleid	-1.716	-2.243		-527

Toelichting uitputting minimabeleid Schiedam

Er is de afgelopen jaren een toename te zien in de bewindsvoeringskosten Dit is gevolg van de wetgeving. In 2017 gaan we beleid maken om goedkopere instrumenten in te zetten.

Het bereik is vergroot; er is veel aandacht geweest communicatie. Hierdoor is het aantal verstrekkingen toegenomen. Ook de verandering van de inkomensgrens draagt hier aan bij. Een toename van het aantal verstrekkingen is voornamelijk te zien in de individuele inkomenstoeslag.

In de prognose van het activiteitenplan is al rekening gehouden met een financieel risico van €123.

6.3 Bijlage 3 SiSa-bijlage 2016

Ministerie van Binnenlandse Zaken en
Koninkrijksrelaties

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2016 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 10 januari 2017

SZW	G2B	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet deel openbaar lichaam 2016 Openbaar lichaam o.g.v. Wgr (SiSa tussen medeoverheden) Het openbaar lichaam verantwoordt hier per gemeente over het deel van de regeling dat in (jaar T) door het openbaar lichaam is uitgevoerd.	Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen Aard controle R Indicatornummer: G2B / 01	Besteding (jaar T) algemene bijstand Deel openbaar lichaam I.1 Participatiewet (PW) Aard controle R Indicatornummer: G2B / 02	Baten (jaar T) algemene bijstand (exclusief Rijk) Deel openbaar lichaam I.1 Participatiewet (PW) Aard controle R Indicatornummer: G2B / 03	Besteding (jaar T) IOAW Deel openbaar lichaam I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW) Aard controle R Indicatornummer: G2B / 04	Baten (jaar T) IOAW (exclusief Rijk) Deel openbaar lichaam I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW) Aard controle R Indicatornummer: G2B / 05	Besteding (jaar T) IOAZ Deel openbaar lichaam I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ) Aard controle R Indicatornummer: G2B / 06
			1 060556 Gemeente Maassluis	€ 11.573.217	€ 205.086	€ 601.683	€ 9.908	€ 31.776
			2 060622 Gemeente Vlaardingen	€ 35.448.668	€ 656.189	€ 1.251.708	€ 18.823	€ 60.150
			3 060606 Gemeente Schiedam	€ 37.872.435	€ 912.965	€ 2.224.766	€ 64.905	€ 104.917
			4					
			100					
			Hieronder verschijnt de gemeente(code) conform de keuzes gemaakt bij G2B / 01	Baten (jaar T) IOAZ (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud beginnende zelfstandigen	Baten (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud beginnende zelfstandigen	Baten (jaar T) WWIK (exclusief Rijk)	
			In de kolommen hiernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Deel openbaar lichaam I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ)	Deel openbaar lichaam I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud beginnende zelfstandigen) (Bbz 2004)	Deel openbaar lichaam I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud beginnende zelfstandigen) (Bbz 2004)	Deel openbaar lichaam I.6 Wet werk en inkomen kunstenaars (WWIK)	
			Aard controle n.v.t. Indicatornummer: G2B / 07	Aard controle R Indicatornummer: G2B / 08	Aard controle R Indicatornummer: G2B / 09	Aard controle R Indicatornummer: G2B / 10	Aard controle R Indicatornummer: G2B / 11	
			1 060556 Gemeente Maassluis	€ 0	€ 18.422	€ 7.906	€ 0	
			2 060622 Gemeente Vlaardingen	€ 0	€ 41.041	€ 13.204	€ 0	
			3 060606 Gemeente Schiedam	€ 2.513	€ 114.770	€ 13.001	€ 0	
			4					
			100					

			Hieronder verschijnt de gemeente(code) conform de keuzes gemaakt bij G2B / 01 In de kolommen hiernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen Aard controle n.v.t. Indicatornummer: G2B / 12	Besteding (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet Deel openbaar lichaam I.7 Participatiewet (PW) Aard controle R Indicatornummer: G2B / 13	Baten (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet (excl. Rijk) Deel openbaar lichaam I.7 Participatiewet (PW) Aard controle R Indicatornummer: G2B / 14				
			1 060556 Gemeente Maassluis	€ 15.868	€ 0				
			2 060622 Gemeente Vlaardingen	€ 13.285	€ 0				
			3 060606 Gemeente Schiedam	€ 14.917	€ 0				
			4						
			100						
SZW	G3B	Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (exclusief levensonderhoud beginnende zelfstandigen) deel	Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen Aard controle n.v.t. Indicatornummer: G3B / 01	Besteding (jaar T) levensonderhoud gevestigde zelfstandigen (exclusief Bob) Aard controle R Indicatornummer: G3B / 02	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking (exclusief Bob) Aard controle R Indicatornummer: G3B / 03	Baten (jaar T) levensonderhoud gevestigde zelfstandigen (exclusief Bob) (exclusief Rijk) Aard controle R Indicatornummer: G3B / 04	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (exclusief Bob) (exclusief Rijk) Aard controle R Indicatornummer: G3B / 05	Besteding (jaar T) aan onderzoek als bedoeld in artikel 56 Bbz 2004 (exclusief Bob) Aard controle R Indicatornummer: G3B / 06	
			1 060556 Gemeente Maassluis	€ 4.875	€ 59.394	€ 2.684	€ 13.805	€ 3.781	
			2 060622 Gemeente Vlaardingen	€ 25.686	€ 0	€ 4.137	€ 0	€ 15.136	
			3 060606 Gemeente Schiedam	€ 39.156	€ 1.000	€ 25.257	€ 0	€ 18.078	
			4						
			100						
			Hieronder verschijnt de gemeente(code) conform de keuzes gemaakt bij G3B / 01 In de kolommen hiernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen Aard controle n.v.t. Indicatornummer: G3B / 07	Besteding (jaar T) Bob Aard controle R Indicatornummer: G3B / 08	Baten (jaar T) Bob (exclusief Rijk) Aard controle R Indicatornummer: G3B / 09	Besteding (jaar T) aan uitvoeringskosten Bob als bedoeld in artikel 56 Bbz 2004 Aard controle R Indicatornummer: G3B / 10			
			1 060556 Gemeente Maassluis	€ 0	€ 0	€ 0			
			2 060622 Gemeente Vlaardingen	€ 0	€ 0	€ 0			
			3 060606 Gemeente Schiedam	€ 0	€ 0	€ 0			
			4						
			100						

6.4 Bijlage 4 Controleverklaring

Deloitte Accountants B.V.
Wilhelminakade 1
3072 AP Rotterdam
Postbus 2031
3000 CA Rotterdam
Nederland

Tel: 088 288 2888
Fax: 088 288 9830
www.deloitte.nl

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan het algemeen bestuur van de gemeenschappelijke regeling Stroomopwaarts MVS

VERKLARING OVER DE IN DE JAARSTUKKEN OPGENOMEN JAARREKENING 2016

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening van de gemeenschappelijke regeling Stroomopwaarts MVS te Schiedam gecontroleerd.

Naar ons oordeel:

- Geeft de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van zowel de baten en lasten over 2016 als van de activa en passiva van de gemeenschappelijke regeling op 31 december 2016 in overeenstemming met het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV).
- Zijn de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2016 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, waaronder de verordeningen van de gemeenschappelijke regeling, zoals opgenomen in het normenkader rechtmatigheid van de gemeenschappelijke regeling Stroomopwaarts MVS.

De jaarrekening bestaat uit:

- De balans per 31 december 2016.
- Het overzicht van baten en lasten over 2016.
- De toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden, het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado), het controleprotocol dat is vastgesteld door het algemeen bestuur op 11 februari 2016 en de Regeling Controleprotocol Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) 2016. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van de gemeenschappelijke regeling Stroomopwaarts MVS zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (VIO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Deloitte Accountants B.V. is ingeschreven in het handelsregister van de Kamer van Koophandel te Rotterdam onder nummer 24362853. Deloitte Accountants B.V. is a Netherlands affiliate of Deloitte NWE LLP, a member firm of Deloitte Touche Tohmatsu Limited.

2017.021938/CP/1

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Materialiteit

Op basis van onze professionele oordeelsvorming hebben wij de materialiteit voor de jaarrekening als geheel bepaald op € 1.569.000, waarbij de bij onze controle toegepaste goedkeuringstolerantie bedraagt voor fouten 1% en voor onzekerheden 3% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan reserves, zoals voorgeschreven in artikel 2 lid 1 Bado.

Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening voor de gebruikers van de jaarrekening om kwalitatieve redenen materieel zijn, zoals ook bedoeld in artikel 3 Bado. Daarbij zijn voor de controle van de in de jaarrekening opgenomen WNT-informatie de materialiteitsvoorschriften gehanteerd zoals vastgelegd in de Regeling controleprotocol WNT 2016.

Wij zijn met het algemeen bestuur overeengekomen dat wij tijdens onze controle geconstateerde afwijkingen boven de € 100.000 rapporteren alsmede kleinere afwijkingen die naar onze mening om kwalitatieve of WNT-redenen relevant zijn.

VERKLARING OVER DE IN DE JAARSTUKKEN OPGENOMEN ANDERE INFORMATIE

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvatten de jaarstukken andere informatie, die bestaat uit:

- Voorwoord en leeswijzer.
- Jaarstukken in hoofdlijnen.
- Het jaarverslag, waaronder de programmaverantwoording en de paragrafen.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- Met de jaarrekening verenigbaar is zoals bedoeld in artikel 213 lid 3 sub d Gemeentewet en geen materiële afwijkingen bevat.
- Alle informatie bevat die op grond van het BBV is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de voor de gemeenschappelijke regeling van toepassing zijnde vereisten in de Gemeentewet en aan de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het dagelijks bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het jaarverslag in overeenstemming met het BBV.

2017.021938/CP/2

BESCHRIJVING VAN VERANTWOORDELIJKHEDEN MET BETREKKING TOT DE JAARREKENING

Verantwoordelijkheden van het dagelijks bestuur en het algemeen bestuur voor de jaarrekening

Het dagelijks bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met het BBV. Het dagelijks bestuur is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, waaronder verordeningen van de gemeenschappelijke regeling, zoals opgenomen in het normenkader rechtmatigheid van de gemeenschappelijke regeling Stroomopwaarts MVS.

In dit kader is het dagelijks bestuur tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het dagelijks bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Het algemeen bestuur is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de gemeenschappelijke regeling.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fouten of fraude en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Bado, het controleprotocol dat is vastgesteld door het algemeen bestuur op 11 februari 2016 en de Regeling Controleprotocol Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) 2016, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- Het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude dan wel het niet rechtmatig tot stand komen van baten en lasten alsmede de balansmutaties, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing.

- Het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de gemeenschappelijke regeling.
- Het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het dagelijks bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan.
- Het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen.
- Het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Wij communiceren met het algemeen bestuur onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Rotterdam, 30 juni 2017

Deloitte Accountants B.V.

Was getekend: drs. R.M.J. van Vugt RA